DE TOMME RUMS POTENTIALE

- en undersøgelse af hvordan nyere kulturaktører kan opstå og trives i samarbejde med Svendborg Kommune

Af Peter Christian Jørgensen (nat1826)

Antal Anslag: 77.947

ABSTRACT:

In order to support cultural diversity the local municipality of Svendborg lacks knowledge of the needs of newer cultural communities. It is well known that our local communities need resilience in order to confront the both social and environmental challenges of the coming decades. This study aims to show how local municipalities do and potentially can support new cultural communities without controlling the cultural outcomes. Especially it investigates how new cultural communities have different needs than older and more established ones.

To investigate the needs of local communities an online survey was distributed to find patterns across different types of communities. Municipality officials and local communities were interviewed in order to gain more in-dept understanding of their situations. The results showed big interest from the cultural communities in the municipality providing networking, facilities and tools which was in contrast to the narrative within the municipality.

The paper suggests different actions in order to meet both the needs of the communities as well as the limits of the political framework in the municipality. The key findings are creating more empty physical spaces for the culture to grow in and employ officials within the cultural department to focus on volunteering in order to make the daily life of associations etc. easier.

Kolofon

DE TOMME RUMS POTENTIALE

- en undersøgelse af hvordan nyere kulturaktører kan opstå og trives i samarbejde med Svendborg Kommune

Peter Christian Jørgensen

Bachelor i Natur- og Kulturformidling

Forår 2022

København Professionshøjskole

Skovskolen, Nødebo

STUDIENUMMER

NAT1826

VEJLEDER

Laura Lundager Jensen

BILLEDER OG LAYOUT

Peter Christian Jørgensen

Figur 1 er kopieret fra Tanvig, Andersen & Bech (2016). Figur 2 er udarbejdet af forfatter til denne opgave.

OMFANG

29.9 normalsider (77.947 tegn)

Indholdsfortegnelse

Abstract **0**

Kolofon **1**

Læsevejledning **5**

Fase 1: Indledning, motivation og problem **7**

1.0: Indledning **9**

1.1: Del I *9*

1.2: Del II *12*

2.0: Hypotese og problemformulering: **13**

2.1: Problemformulering *13*

3.0: Afgrænsning **14**

Fase 2: Teori og metode **16**

4.0: Teoretisk perspektiv **18**

4.1: Kultur som noget vi gør *18*

4.2: Hvorfor teoretisk perspektiv er vigtigt *19*

5.0: Eksisterende viden **20**

5.1: Fælledskabelse (Nørretranders og Ostrom) *20*

Tragedy of the commons - Hardin 20

Governing of the commons - Ostrom 21

5.2: Byen som mødding (Amhøj og Latour) *22*

5.3: Lokal strategisk kapacitet (Tanvig) *24*

Brug af Tanvig i opgaven 26

6.0: Metode **28**

6.1: Empiriindsamling *28*

Udvælgelse af informanter 29

Informanter og citater fra interviews i opgaven 30

6.2: Metodiske overvejelser om empiriindsamling 30

Kritik af spørgeskema 30

Kritik af interviews 31

Fase 3: Analyse og konklusion 33

7.0: Resultater og analyse af empiri 35

7.1: Generelt om resultater fra spørgeundersøgelse 35

7.2: Idealtyper (fra spørgeundersøgelse) 36

Idealtype 1: Frivillig og mobiliserende 36

Idealtype 2: Semi-professionel og modnende 37

Idealtype 3: Professionel og selvkørende 38

8.0: Analyse 1: Svendborg Kommunes eksisterende strategiske arbejde med kulturel frivillighed. 40

8.1: Politik og strategi 41

Kulturstrategi: 42

Frivilligpolitik: 43

8.2: Embedsværket 44

8.3: Frivillige udvalg og råd 45

8.4: Delkonklusion 46

9.0: Analyse 2: Hvordan kan kulturelle fællesskaber bruges som katalysator for udvikling i Svendborg Kommune? 48

9.1: Kulturel tilflytning 48

9.2: Frie rammer og armslængdeprincip 49

9.3: Værdi, fællesskab og medborgerskab 50

9.4: Delkonklusion 52

10.0: Analyse 3: Hvordan kan Svendborg Kommune forbedre samarbejdet mellem kommune og kulturaktører? 54

10.1: Mindset og tomme rum 54

10.2: Ræk ud og fokuser indsats 55

10.3: Konkrete initiativer *57*

10.4: Delkonklusion *58*

11.0: Opsummering af forbedringsforslag **59**

11.1: Forslag til politiske tiltag: *59*

11.2: Forslag til embedsværkets tiltag *59*

12.0: Konklusion **62**

13.0: Perspektivering **64**

Litteratur **67**

Bilag **72**

Bilag 1: Spørgeskema *72*

Bilag 2: Interviewguide fra gruppeinterview *78*

Bilag 3: Resultater fra spørgeundersøgelse *79*

Læsevejledning

Denne opgave ønsker i kraft af det teoretiske perspektiv indenfor det komplekse kulturbegreb at finde nuanceret forståelse af forskelligheder blandt kulturaktører frem for generelle, overordnede og ensartede mønstre. Analysen præsenterer og kategoriserer først de empiriske data, med henblik på at anvende denne data gennem opgavens 3 analyser. Analyserne munder ud i en række konkrete anbefalinger til, hvordan kommune og civilsamfund kan forbedre samarbejdet. Dermed bliver problemformuleringens fokus på forbedringsmuligheder også tydelig både gennem brugen af idealtyper og fokus i gruppeinterviews.

Teorien i opgaven har fokus på nye strømninger f.eks. ift. kommunens rolle, hvilket bliver bragt i spil i analyserne for at kunne diskutere forbedringsmuligheder. Fælledskab vil fungere som et teoretisk bagtæppe for at forstå Frederiksø som case, og teorien om lokal strategisk kapacitet vil blive brugt til at vurdere og afgrænse det undersøgte.

Fase 1: Indledning, motivation og problem

Opgavens udspring og aktualitet beskrives ved at definere de udfordringer, vores samfund står overfor samt at beskrive min egen baggrund og motivation for denne undersøgelse. Problemet defineres gennem opgavens tese og problemformulering, og til slut bliver opgaven afgrænset, og de essentielle begreber defineres.

Fase 2: Teori og metode

Opgavens teoretiske baggrund og ophav præsenteres. Først gennem en definition af opgavens kulturbegreb og dennes aktualitet. Derefter præsenteres tre begreber – *fælledsskab, mødding og lokal strategisk kapacitet* – som vil blive brugt gennem analysen. Til slut beskrives opgavens metodiske tilgang samt overvejelser herom.

Fase 3: Analyse og konklusion

Analysen starter ved at præsentere og kategorisere undersøgelsens empiri, så den kan anvendes i analyserne. Dernæst følger tre analyser, som på hver sin vis undersøger problemformuleringens spørgsmål gennem empiri og teori. Analyserne afsluttes med en opsummering af opgavens forbedringsforslag efterfulgt af en konklusion. Til slut perspektiveres til, hvordan min kommende profession kan anvendes i lyset af opgavens fund.

FASE 1: INDLEDNING, HYPOTESE OG PROBLEM

Denne opgave er skrevet, fordi vi som samfund står i nogle hidtil usete kriser, som her vil blive introduceret sammen med min egen motivation for at skrive denne opgave. Denne baggrundsramme leder videre til opgavens hypoteser, og opgavens problemformulering defineres. Til slut i fase 1 vil opgaven blive afgrænset gennem definition af essentielle begreber.

From the very beginning of the world, the other species were a lifeboat for the people. Now, we must be theirs.

Robin Wall Kimmerer
(Braiding Sweetgrass, 2013)

1.0: Indledning

1.1: Del I

"Vi må tænke samfundet, alt det fælles, byerne om igen. Vi er mislykkedes med at handle. Eller tilmed: Vi er den del af en handling, der fortsat udspiller sig, og som gradvist har bragt os over på en anden scene. På visse måder, er det som at være i krig, men alligevel anderledes. En krig kan man stoppe."
- Bruno Latour (Dunker, 2020, s. 32)

Vi står i dag overfor store planetære kriser (se bl.a. Rockström et al., 2009, og UNFCCC, 2022) såvel som kulturelle sammenstød (se f.eks. Schelde, 2022), som måske netop indrammer ideen om krisesituationer: At der stilles spørgsmålstegn ved de eksisterende handlemåder, institutioner og fortællinger uden at vide, hvor vi skal hen i stedet (se bl.a. Kristensen & Dall, 2017). En gammel moderniseringsfortælling beder os orientere os mod det globale, universet og de uendelige ressourcers horisont, mens modbevægelser søger tryghed, identitet og tilhørsforhold i en fortælling om ”det lokale”. Men ingen af de to muligheder synes tilstrækkelige (Latour, 2018). COVID-19, atmosfærens CO2-niveau og havenes stigning minder os om, at verden er forbundet fuldstændig uagtet landegrænser, og vi kan hurtigt føle os som ligegyldige *bricks in the wall*. Samtidig indtager det mere-end-menneskelige en plads som altoverskyggende aktør (Latour, 2018). Hvordan orienterer vi os i dette felt mellem det fjerne og nære?

Greta Thunberg og Fridays For Future viste en generation, at de ikke bare var ligegyldige små brikker og bringer stadig milllioner på gaden i et råb for håb (Nielsen, 2019). Bæredygtighed blev til virksomhedernes gratis mærkat, men under dette begreb ligger ikke blot en diskussion om, hvilke produkter vi skal producere og forbruge, men i lige så høj grad en diskussion om,

hvilke værdier, institutioner og livsformer, vi giver videre (Arler, 2015) – bæredygtighed som et kulturelt fænomen.

Mens vi meget præcist ved, hvad der skal til for at begrænse vores CO2-udslip tilstrækkeligt for at forblive under 1.5 graders temperaturstigning (Se f.eks. Hebsgaard, Nyvold & Beck, 2020) eller hvad der skal til for at skabe øget biodiversitet (se f.eks. Sand-Jensen, Baumane, Båstrup-Spohr & Bruun, 2021) så ved vi meget lidt om, hvordan vi giver borgere – dig og mig – lyst til at lave disse ændringer i vores samfund (Dagbladet Information, 2020). Det er både lokale udfordringer og det er globale problemer (Tanvig, Andersen & Bech, 2016).

Dog kan Danmark siges at have en særegen demokratisk tradition i form af foreninger, som gennem demokratiske strukturer, har påvirket civilsamfund og vores lokalsamfund de seneste ca. 150 år (se bl.a. Tanvig et al., 2016). Netop denne kulturelle diversitet og forbindelser mellem rigtige mennesker, skaber et udgangspunkt for robusthed eller *resilliens* (Bahadur, 2020) til at modstå de forandringer, som vi unægtelig vil se de kommende årtier – politisk, socialt og klimatisk (se f.eks. Farrell, Green & Knights, 2019).

Hvis vores lokalsamfund skal være robuste, hvor skal vi så investere vores ressourcer? Ifølge teorien om samskabelse (Agger & Tortzen, 2015), skal vi i kraft af samfundets *komplekse problemer* (*wicked problems*) gentænke kommunens rolle, således at borgere, politikere, embedsværk, civilsamfund og erhverv inkluderes i beslutningsprocesser på tværs af faglige skel og silotænkning.

Svendborg er både en tidslomme for gamle argumenter (se f.eks. Orry, 2022), og samtidig påvirket af alle disse fronter og kampe om de komplekse problemer – om det er stormflodssikring, energiproduktion eller integration. Svendborg Havn og senere Frederiksø har været hjertet af Svendborg siden byen blev grundlagt i middelalderen, men i takt med industrialiserings

udvikling i 90'erne lukkede Svendborg Værft i 2001 (Svendborg Historie, u.å). I 2015 begyndte Svendborg Kommune dog at åbne de gamle værftbygninger op for kultur og erhverv under en idé om *midlertidighed*, og i dag rummer øen 25 forskellige lejere (Fremtidens Havn, u.å. a), som hver især forpligter sig til kulturelle aktiviteter til gengæld for "gratis" husleje. Samtidig ser vi en tilflytning fra de store byer mod Sydfyn (Thorbjørnsen, 2022).

Svendborg Kommune ønsker at understøtte kulturlivet, så jeg spurgte derfor embedsværket i Kultur & Fritid:

> Interviewer: Hvordan kunne understøttelsen forbedres i det samarbejde mellem kommune og den kulturelle frivillighed
>
> Hanne: Jeg kan ikke svare på, hvad der kunne forbedres. Til gengæld kunne det måske være interessant for en afdeling som os, at vi vidste lidt mere om deres behov for at blive understøttet bedre. Kan du følge mig i det?
>
> Jane: Ja
>
> Hanne: Det vil jeg ikke kunne svare på, hvis jeg gik ned på f.eks. SAK [lokal kunstbygning red.]. De prøver virkelig lige nu […] at bygge en ny frivillig kultur op. […] Men kunne de ønske sig, at kommunen gjorde noget? […] Har de nogle behov, som vi ikke rigtigt er opmærksomme på? […] Det er os som kommune, der i virkeligheden har brug for at spørge derude: "Hvad har I brug for, at vi gør?". Fordi vi har den understøttende tilgang. Vi vil ikke bestemme […]. Det skal de jo selv finde ud af, som du siger. Men kan vi gøre noget, for at hjælpe dem? Så vil vi gerne lytte til det.

Jeg observerer her en manglende forståelse i Kultur & Fritids viden om de lokale aktørers behov og situation, men også en åbenhed, som potentielt kunne gøre min opgave anvendelig. Det er dette vidensshul, jeg ønsker at fylde ud med denne opgave.

1.2: Del II

Som barn af de tidlige 90'ere voksede jeg op efter historiens såvel som krigens afslutning, og globaliseringen gjorde verden tilgængelig for alle os vestlige turister (Jensen, 2018). Krigen var ikke længere i vores postkasse eller kælder, og vi kastede os over Spice Girls og mirkobølgeovn – plastisk og friktionsløst.

Min folkeskoletid blev på dramatisk vis indrammet af handelstårne i frit fald og finanskrise og krigene blev i denne tid både fjerne og uforståelige. De nære kampe forstod jeg ikke, men det var nødvendighedens politik, så det behøvede jeg heller ikke. COP15 splittede den globale klimabevægelse til atomer i 2009 (Klein, 2017), mens man snakkede om at lukke vores skadestue og Saxo Bank.

Uden at forstå hvorfor vi skulle falde, så blev det at "falde tilbage på" noget det ultimative argument for, at jeg skulle tage mig en uddannelse, og desillusioneret efter efterskolen gjorde jeg, som studievejlederen anbefalede og tog på gymnasiet sammen med Medina og Kanye West. Uddannelse skulle åbenbart være svaret, mens jeg var i tvivl om spørgsmålet.

Som alle andre jeg kendte, drog jeg ud i et illusorisk grænseland mellem *turist* og *vagabond* (Jensen, 2018) for, efter 20 år i institutioners omfavnelse, på egen krop for første gang nogensinde at opleve begrænsninger og god tid. Jeg opsøgte kulturprojekter og -institutioner på min vej og kom hjem med en stærk følelse af, at de nære fællesskaber kunne skabe mening og tilhørsforhold.

Men efter at have arbejdet i 5 år med frivillighed og opstart af nye kulturfællesskaber i Svendborg, stod jeg med en voksende udfordring: De store kriser begyndte at banke på – selv på Sydfyn – og tvang mig til at spørge: "Hvorfor skal jeg bruge mit liv på at opbygge disse fællesskaber i en lille dansk privilegeret provinsby, når verden brænder?". Det var dette

spørgsmål, der fik mig til at søge Natur- og Kulturformidling i 2018 og det er dét, jeg forsøger at undersøge i denne opgave.

2.0: Hypotese og problemformulering:

Så hvad er kommunens rolle ift. at understøtte de livsformer der spirer i den kulturelle kompost anno 2022? Min hypotese til denne opgave er formuleret således: 1) Det er i Svendborg kommunes interesse, at der eksisterer et levende kulturliv og stærk frivillighed og 2) at de forskellige aktører i Svendborgs kulturlandskab har forskellige behov alt efter hvilket udviklingstrin de befinder sig på.

Opgaven tager udgangspunkt i frivillig kultur og de fællesskaber som skaber mening og indhold i menneskers liv. Det kan både være kunstneriske udtryk, bevægelsespraksis, håndværk e.l. men fokus for denne opgave vil være de fællesskaber og relationer som opretholdes gennem de forskellige praksisser. Det er igennem disse praksisser at kulturen og dermed samfundet reproduceres eller forandres (Jensen, 2018).

2.1: Problemformulering

Hvordan arbejder Svendborg Kommune strategisk med understøttelsen af kulturelle fællesskaber, og hvordan kan samarbejdet mellem nyere kulturelle fællesskaber og kommunen udvikles og forbedres?

3.0: Afgrænsning

Dette afsnit vil forsøge at redegøre for nogle centrale begreber i problemformuleringen samt afgrænse opgavens problemfelt gennem definitioner af disse. Dette afsnit har til formål at skabe transparens for opgavens udgangspunkt, og dermed tydeliggøre hvorfra den skrives.

Begrebet *kulturelle fællesskaber* står central i opgavens problemformulering. Jeg har derfor været nødt til at afgrænse hvad dette begreb dækker over. Min definitionen lyder således: ”organiseringer, der i fællesskab genererer kulturelt indhold: sociale rum, der skaber værdi for ikke-medlemmer, rum for oplevelser med kunst og rum for kreative udtryk”. Der vil altid være huller i en sådan definition, men dermed er f.eks. sportsklubber forsøgt skrevet ud af opgaven.

Problemformuleringen indeholder ligeledes formuleringen ”nyere kulturelle fællesskaber”, hvilket i denne sammenhæng skal forstås som lokalt forankrede fællesskaber, som enten har under 10 års erfaring eller som slet ikke eksisterer endnu. Disse kan ses i modsætning til de store og ældre aktører såsom Borgerforeningen, gymnastikforeninger eller organiseringer med en stor landsforening i ryggen (eks: Ungdommens Røde Kors).

Når der i problemformuleringen står ”strategisk arbejde” betyder det i denne opgave, at jeg ikke vil dykke ned i de konkrete arbejdsopgaver, som embedspersoner sidder med (hvad siger de i samtalen med bestemte aktører, hvilke mails svarer de på etc.), men derimod på et overordnet plan prøve at kortlægge kommunens arbejde indenfor krydsfeltet kultur og frivillighed.

Slutteligt er der selvfølgelig udtrykket ”udvikles”. Hvad er udvikling? Udvikling for hvem? Denne opgave ønsker at undersøge, hvorvidt det er i kommunens interesse, at det kulturelle landskab *forandrer sig*. Dermed kan

”udvikling” også læses som forandring. Udvikling er her ikke fokuseret på mere erhverv, flere nybygninger, opkvalificering af infrastruktur (det målbare), men i højere grad udvikling som det nye Liv, der kan opstå imellem alle disse målbare tegn[1]. Derfor også det nævnte fokus på de nyere fællesskaber, da disse er med til at skabe nye forbindelser, relationer og gennem anderledes praksisser forandre.

Opgaven forsøger at stille sig imellem de kommunale interesser og de kulturelle aktører og finde løsninger, som både kan fungere indenfor kommunens rammer og samtidig gavne de nyere kulturaktørers arbejde. Indgangen til opgaven er dog klar: Svendborg Kommune (både som organisation og lokalområde) har brug for nye og anderledes aktører, end der findes i dag.

[1] Se mere herom i afsnit 5.2: ”Byen som mødding”

FASE 2: TEORI OG METODE

Opgavens kulturforståelse præsenteres gennem det praksisorienterede kulturbegreb, og dette teoretiske perspektivs relevans forklares. Opgaven trækker på Bruno Latours syn på Jordens tilstand og dens behov, Hanne Tanvigs model for lokal udvikling samt Elinor Ostroms forskning og forståelse af bæredygtig forvaltning af fælleder. Jeg introducerer disse teorier, fordi jeg er overbevist om, at deres refleksioner vil kunne gavne i administrationen af Svendborg Kommune.

En hel Formiddag leger to Sommerfugle foran vor Skyttegrav. Det er Citronsommerfugle, de har røde Pletter paa de gule Vinger. Hvad kan have drevet dem herhen; vidt og bredt er ikke en Plante og ikke en Blomst. De sætter sig på et Kraniums Tænder og hviler sig ud. Ligesaa sørgeløse er Fuglene, som forlængst har vænnet sig til Krigen. Hver Morgen stiger Lærkerne op mellem Fronterne. For et Aar siden kunde vi endog iagttage Lærker, der rugede, og som ogsaa fik deres Unger flyvefærdige.

Erich Maria Remarque
(Intet nyt fra Vestfronten, 1929)

4.0: Teoretisk perspektiv

Dette afsnit vil introducere, hvordan denne opgave bruger og forstår begrebet kultur, samt hvorfor det er relevant at forholde sig til i denne type opgave. Afsnittet tager, medmindre andre kilder er angivet, udgangspunkt i Iben Jensens bog Grundbog i kulturforståelse *(Jensen, 2018) kapitel 1, 2, 3 og 4.*

4.1: Kultur som noget vi gør

Opgaven er skrevet med et konstruktivistisk udgangspunkt, hvor kultur ikke kan defineres som en neutral eller objektiv sandhed. Vi kan ikke nå ind til essensen gennem tilstrækkelig kvantitativ data, men blot fortolke virkeligheden ud fra vores egen position. Det betyder, at der findes mange sandheder, og at jeg som observatør altid spiller en rolle.

Begrebet "kultur" i denne opgave vil ikke tage udgangspunkt i finkultur, udtryksformer eller det vi vanligt kan læse om i kultursektionen i avisen. Derimod vil opgaven i højere grad undersøge *det levede liv* – vores relationer, hvordan vi gør ting sammen, fællesskaber og derigennem frivillighed. Hvornår gør vi noget, blot fordi vi gider?

Dermed bringes det *komplekse kulturbegreb* i spil. Både i form af *kultur som betydningssystemer* og *kultur som praksis*.

Kultur som betydningssystemer er inspireret af antropologen Clifford Geertz, der "definerer kultur som de net af betydninger, mennesker spinder omkring sig selv" (Jensen, 2018, s. 39). Det betyder at kulturen er konstrueret af os, og at vi kan observere kulturen gennem f.eks. statussymboler, tegn og igennem repræsentationer i medierne.

Kultur som praksis udspringer af den amerikanske filosof Theodore Schatzkis arbejde, men er her især præget af den franske sociolog Pierres Bourdieus arbejde med *felter* og *kapitaler*. Indenfor forskellige felter (f.eks. pædagogik,

spejder, smedefaget) vil der være forskellige regler, logikker og normer, der præger menneskers praksis. Indenfor hvert felt vil der også være værdier, som giver adgang til forskellige kapitaler (økonomisk, kulturel, social eller symbolsk kapital). Så i stedet for at snakke om kultur, som noget der definerer os, bruges praksis til at beskrive kulturen i de forskellige felter.

Når kultur anskues som praksis – det praksisorienterede kulturbegreb – er det en generelt antagelse, "at det er igennem det, vi gør i hverdagen vores handlinger (vores praksis), at vi enten vedligeholder eller forandrer samfundet" (Jensen, 2018, s. 48). Det betyder ifølge Schatzki, at vi skal undersøge både hvad vi gør (*doings*) og hvad vi siger (*sayings*) – altså et fokus på kroppen som tænkende og handlende.

4.2: Hvorfor teoretisk perspektiv er vigtigt

Denne opgave er ikke et antropologisk studie af frivillighed på Sydfyn eller af kulturen i en kommunal afdeling, hvorfor den ikke kommer direkte til at analysere på menneskers praksis indenfor de berørte felter. Derimod vil opgaven undersøge, hvordan rammerne for disse kulturfællesskaber kan forbedres.

Mens de store planetære kriser ofte har løsninger indenfor naturvidenskaben, så ved vi nu, at mange af dem kommer fra os – menneskehedens livsstil (se f.eks. Richardson, 2019), og således bliver det også et kulturelt spørgsmål, hvordan vi ændrer vores adfærd og kultur. Og netop med det praksisteoretiske kulturbegreb er kultur ikke adskilt af konstruerede grænsedragninger (såsom nationalstater), men i stedet er det relevant f.eks. hvilke demokratiske praksisser man udvikler i San Salvador, Santander eller Svendborg, eller hvordan man forvalter fælles ressourcer i Bologna, Bogense eller Bogotá.

5.0: Eksisterende viden

Dette afsnit vil introducere tre kernebegreber for opgaven, fælledskab*,* mødding *og* lokal strategisk kapacitet*. Disse tre begreber er alle relevante til at analysere og nytænke Svendborg Kommunes rolle og handlemuligheder indenfor kulturelle fællesskaber.*

5.1: Fælledskabelse (Nørretranders og Ostrom)

Formålet med afsnittet er at vise, hvordan vores forståelse af fælleden med Elinor Ostroms forskning er blevet langt mere nuanceret, og at denne opgave finder, at netop de nuancer er brugbare i arbejdet med fælledskaber.

Hermansen & Nørretranders (2011) har i bogen *Fælledskab = fælled + fællesskab* sammen reflekteret over, hvordan fællesskaber kan forvalte lokale såvel som globale ressourcer gennem det de kalder *fælledskab* (*commoning*). Fælledskab er et fællesskab som sammen forvalter en fælled – en ressource.

Fælleden var oprindeligt det stykke jord, hvorpå bønderne havde deres kvæg til at græsse. Alle bønderne havde altså råderet over dette stykke land. I dag betegner vi også globale ressourcer (ilt, havene, grundvandet etc.) som fælleder. Hermansen og Nørretranders (2011) slår ned på to essentielle forskningsprojekter, som har defineret, hvordan vi forstår fælleden i dag: Hardin i 1968 og Ostrom i 2009.

Tragedy of the commons - Hardin

I 1968 udgiver den amerikanske biolog Garett Hardin en undersøgelse af, hvordan landsbyfællesskaber forvaltede deres fælleder. Dette værk hed *Fælledens Tragedie* (*Tragedy of the commons*) og har i mange år dannet forståelsesrammen om, hvordan fælleder bør forvaltes. Hardins ræsonnement lød, at fælleden fungerer i en periode, hvor f.eks.

kvægbestande er små. Men i takt med globalisering og markedets konkurrence vil den enkelte bondes drift have behov for at vokse. Men hvis alle bønder bliver ved at sætte en enkelt ko mere på fælleden, vil den på et givent tidspunkt blive overudnyttet og ressourcen (græsset) vil forsvinde. Dette er tragedien. (refereret i Hermansen & Nørretranders, 2011)

Hardins konklusion var, at der var to måder at forvalte en fælled på for at undgå tragedien: privatisering eller nationalisering. Der skulle en ekstern part ind for at kontrollere at ingen overudnyttede ressourcen. Dette har grundlæggende været de brugte muligheder siden. (Foster, 2011)

Governing of the commons - Ostrom

I 2009 fik den svenske Elinor Ostrom nobelprisen i økonomi for hendes mangeårige forskning i fælleden. Ostrom viste gennem feltstudier af bl.a. oprindelige folk, at fælleden kunne forvaltes bæredygtigt på en tredje måde. Gennem årtusinder har mennesker forvaltet fælleder bæredygtigt gennem lokale fællesskaber, og Ostrom viste, at fælleder kan administreres demokratisk (refereret i Hermansen og Nørretranders, 2011). Ostroms forskning bliver således en kommentar og kritik af Hardins konklusioner. Ostrom indregner i modsætning til Hardin de komplekse forhold af sociale protokoller, der anvendes til reguleringer af fælleder. I stedet arbejder Hardin ud fra en antagelse om enkeltstående nyttemaksimerende individer. Dermed var konklusionen langt hen ad vejen givet.

En af Ostroms pointer er, at der ikke findes én model, som passer til alle fælleder. Hun fremsatte 8 principper for, hvordan fælleder kan administreres bæredygtigt (Walljasper, 2011), men hver fælled kræver individuelle rammer og regler. Hermansen og Nørretranders (2011) underbygger Ostroms pointe med at kritisere det, de kalder *hovedkvartertænkning*; at alt skal styres centralt og dermed fra afstand: ”Elinor Ostrom viste at

ensartethed og central kontrol gør det umuligt at forvalte fælleder. Nøglen er mangfoldighed" (Hermansen & Nørretranders, 2011, s. 134).

5.2: Byen som mødding (Amhøj og Latour)

Formålet med dette afsnit er, at beskrive hvordan vi, ved hjælp af Amhøj og Latour, kan gå til og forstå vores rolle på planeten Jorden på en ny måde. Dette perspektiv finder opgaven relevant for at undersøge, kommunens fremtidige rolle.

Christa Breum Amhøj (2019) argumenterer i artiklen *Ledelse af fælled-skabelse* – ligesom Ostrom og Nørretranders (2011) – for, at begrebet fælledskabelse, er nødvendigt for at udvikle vores byer og lokalmiljøer hensigtsmæssigt. Denne fælledskabelse kan f.eks. bestå af aktiviteter, som skaber fællesskab, som relaterer sig til jorden eller som forbinder forskellige grupper på tværs af siloer (alder, geografi etc.). Det er aktiviteter, der har flere bundlinjer og som "udspringer af stedets heterogene kvaliteter" (Amhøj, 2019, s. 10). Amhøj går dermed videre end blot at anskue byen som et udtryk for infrastruktur, arkitektur og fysiske genstande, men indregner selve Livet: relationer, det mere-end-menneskelige, skabelsen af liv.

Amhøj (2019) argumenterer for at den offentlige sektor har en fornyet rolle (og pligt) til at gå fra at "levere en ydelse til (den syge) borger til en offentlig sektor, der på tværs af siloer, organisationer og roller skal skabe rum til mennesker, der sammen kan muliggøre, at de *færdes vel i hvert eneste skridt de tager"* (Amhøj, 2019, s. 5). Amhøj introducerer begreberne *produktionssytemet* og *frembringelsessystemet*[2]. I produktionssystemet er borgeren forbruger af velfærdsydelser og passiv mens borgeren i frembringelsessystemet er aktiv medskaber af velfærd, udvikling og kultur

[2] To begreber lånt fra Bruno Latour

(det levede liv). ”Her er det medlemmerne af den lokale forening, der muliggør nye aktiviteter i og med byrum. […] Borgeren er en medskabende aktør, der bruger sin viden om byens natur, stier og mødesteder til at skabe ny værdi” (Amhøj, 2019, s. 7-8)

Amhøj har en del af sit sprog fra den franske sociolog og filosof Bruno Latour (2018), som netop argumenterer for, at vi skal *ned på jorden* igen og skabe meningsfulde relationer til det jordiske. Latour (se bl.a. Latour, 2018, Dunker, 2020, Latour og Schultz, 2020) gennemgår, hvordan vi efter en periode, hvor modernitet - i form af bl.a. månelandinger, stigende forskel mellem rig og fattig og fornægtelse af klimakrisen – har været den fremherskende idé, er nødt til at erkende, at vores planet ikke kan understøtte denne modernitet. Vi må erkende, at Jorden (og dermed vores byer) ikke er en fast størrelse, men derimod en bevægende planet (*Moving Earth*), som vi må respondere og forstå som en aktør – vi må bevæge os med Jorden (Amhøj, 2019, Latour & Schultz, 2020). Dermed må vi både knytte os til jorden og globalisere os samtidig (Latour, 2018).

Byen kan ifølge Amhøj (2019) ikke kontrolleres og ledes på afstand – fra rådhuset – hvis vi skal bevæge os med den, men må i højere grad forstås som en mødding, hvor komplekse strukturer og uforudsigelige netværk skaber liv og rum for liv. Vores ressourcer skal gentænkes og forstås som livskabende faktorer – såkaldt *affald* såvel som menneskelige følelser:

> *”Møddingen er med andre ord et billede på et organisk og heterogent netværk af mennesker, ressourcer og kvaliteter, der aktivt virker ind på hinanden og skaber ny værdi. Den er samtidig et billede på, at dét vi ser som affald, afvigelser og mangler i produktionssystemet kan skabe værdi. Det er denne form for heterogene, komplekse og økologiske netværk, vi skal og må begynde at blive lydhøre overfor, hvis vi vil skabe nye*

samfundsstrukturer og nye bæredygtige byer, hvor borgere færdes vel" (Amhøj, 2019, s. 9-10)

Møddingen bliver hermed et billede på Amhøj (2019) og Latours (2018) idé om, hvordan kommuner og borgere sammen kan skabe værdi og løsninger på de komplekse problemer, vi som samfund står overfor.

5.3: Lokal strategisk kapacitet (Tanvig)

Formålet med at inddrage lokal strategisk kapacitet er at have en begrebsramme at diskutere lokal udvikling ud fra. Denne opgave finder, at Tanvig et al. er relevant til at vurdere hvilke faktorer og processer lokalsamfund skal investere i for at opnå udvikling.

Hanne Tanvig introducerer begrebet *lokal strategisk kapacitet* i rapporten 'Organisering af lokalsamfunds udviklingsarbejde: Lokal strategisk kapacitet i landdistrikter' (Tanvig et al., 2016). Lokal strategisk kapacitet beskriver overordnet, hvorvidt landdistrikter og lokalområder har kapacitet til at skabe lokal udvikling – både indenfor kultur og erhverv. Rapporten tilbyder en analysemodel, der definerer tre faktorer som skal være tilstede, samt en progression for, hvilke faser et lokalsamfund kan gennemgå for at opnå lokal strategisk kapacitet.

Analysemodellen indeholder baserne *mennesker, fysiske forhold* og *erhverv.* Graden af lokal strategisk kapacitet afhænger af hvor stærke disse tre *baser* er. Udover de tre baser, så lægger Tanvig et al. (2016) også vægt på, at der skal være *lokale ressourcer ud* samt *globale ressourcer ind*. Denne opgave vil fokusere på basen *mennesker*, da denne rummer "aktiviteter, der fremmer fællesskab og identitet. Eksempler: Traditioner, fester, fællesspisning, sangaftener, flagning, […] kulturelle arrangementer, jubilæumsskrift, idræt, foredrag, fælles udflugter, […] mv. Herunder hører

også drift af samlingssteder (forsamlingshuse, kulturhuse, medborgerhuse etc.)" (Tanvig et al., 2016, s. 21).

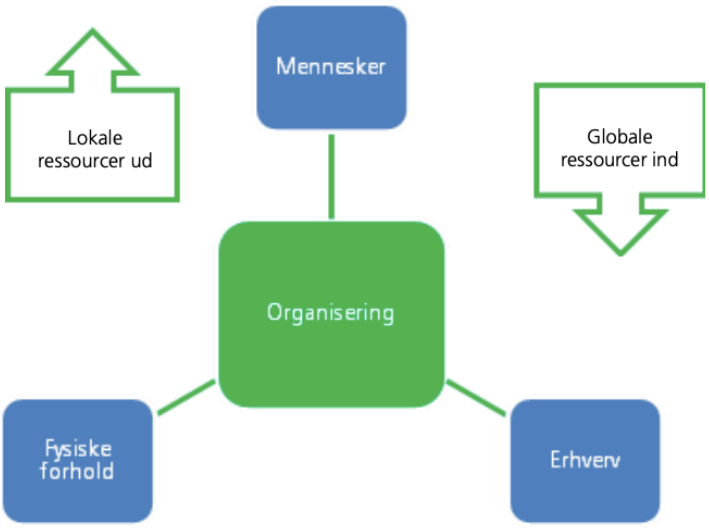

Figur 1: Analysemodel til lokal strategisk kapacitet. (Tanvig et al., 2016 s. 20)

Tanvig et al. (2016) beskriver tre faser som lokalsamfund kan være i på vej mod i organiseringen af lokal strategisk kapacitet. De tre faser er både en udviklingstrappe, men man kan ikke opretholde et givent niveau uden at man har alle de underliggende niveauer på plads:

Mobiliseringsfasen: kendetegnet ved f.eks. kortere projekter, forskønnende og idrætslige aktiviteter. Frivillighed er bærende, og det er borgerne selv, der skaber aktiviteterne.

Modningsfasen*:* Erhvervslivet og myndigheder bliver involveret. Tiltagene vokser og f.eks. bosætning og andre strategier ses som aktiviteter.

Professionaliseringsfasen*:* Ansat ledelse og formaliserede rammer for at løse opgaver med andre partnere. Aktiviteterne rummer øget selvstyring, erhvervstiltag og drift af basale services.

Tanvig (2012) beskriver, hvordan mobiliseringen ofte startes af ”ressourcepersoner, ofte tilflyttere, som med friske øjne, energi og kompetencer går foran og tager fat på udfordringerne” (Tanvig, 2012, s. 47). Fasen sigter mod at lokale netværk bliver opbygget, samt at der sker en kobling mellem f.eks. tilflyttere og lokale samt borgere og erhverv.

I modningsfasen indgår erhvervslivet mere aktivt, samt at globale ressourcer (erhverv, myndigheder, vidensindustri) spiller ind. Ofte bliver der ansat en person til at ”tale med de lokale og systemet og oversætte” (Tanvig, 2012, s. 49). I professionaliseringsfasen bliver bottom-up og top-down forbundet og det lokale og globale forbindes yderligere, men det er fortsat de lokale som styrer udviklingen.

Brug af Tanvig i opgaven

Det er her relevant at understrege, at Tanvig (2012, et al. 2016) udvikler sin teori om lokalsamfundets udvikling til yderområder og meget mindre lokalsamfund end Svendborg kan siges at være. Dog anvendes teorien i denne sammenhæng som ramme for, hvordan græsrodsnetværk og frivillighed kan udvikles og kulturlivet styrkes. Svendborg er unægtelig på det professionelle stadie som helhed (f.eks. med DGI Landsstævne i 2022), men pointen med teorien er netop, at alle dele af mobiliseringsfasen såvel som modningsfasen skal være tilstede for at opretholde en professionaliseringsfase. Derfor bruges denne teori som ramme for at diskutere, hvordan man stadig kan øge og understøtte mobiliseringen såvel som modningen af kulturlivet, samtidig med, at professionaliseringen foregår.

Hvabehar! siger mine kritikere - Skulle vi pakke vores grej og drage til Kap Crozier, i mørket, snestormene, de 20 graders frost blot i håbet om at optage den problematiske peosi hos nogle få sære fugle, som sidder dér i midtvintermørket, i snestormene, i de 20 graders frost, på den evige is, med et æg på fødderne?
Og mit svar er: Ja. For, ligesom professor Duby, siger mit instinkt mig, at skønheden i den peosi er så overjordisk som noget, vi vil finde på jorden.

Ursula K. Le Guin
(Akaciefrøenes forfatter, 1982)

6.0: Metode

Dette afsnit vil præsentere de i opgaven brugte metoder og mine overvejelser herom. Metodeafsnittets formål er at vise, hvordan undersøgelsen har interageret med virkeligheden og at skabe transparens herom. Metodebevidsthed er vigtig for, at det bliver tydeligt og gennemsigtigt for læseren, hvordan min viden er genereret, samt hvor og hvorfor den specifikke viden er indsamlet. Mine metodiske overvejelser har taget udgangspunkt i tre spørgsmål fra undervisningen i faget Metode og Projekt (personlig kommunikation, efterår 2018):

- ⇒ *Hvilken del af virkeligheden skal jeg udvælge og undersøge for at få ønsket viden? (ontologisk spørgsmål)*
- ⇒ *Hvordan kan jeg få den viden, jeg ønsker? (epistemologisk spørgsmål)*
- ⇒ *Hvordan er forholdet mellem mig og det undersøgte? (objekt/subjekt-modstillingen)*

6.1: Empiriindsamling

Helt overordnet har jeg valgt at benytte både kvantitative og kvalitative metoder i min undersøgelse af forholdet mellem Svendborg Kommune og de kulturelle aktører. Kvantitative metoder (her spørgeundersøgelse) er brugt med et todelt fokus: At skabe overblik og synliggøre nogle overordnede mønstre og at skabe grobund for udvælgelse af informanter til den kvalitative del. De kvalitative metoder har været semi-strukturerede gruppeinterviews med henblik på at give informanter mulighed for at formulere sig "med egne ord og beskrivelser (eller fortolkninger)" (Jensen, 2018, s. 211) og for at skabe situationer hvor "interaktioner mellem de interviewede fører […] til spontane og emotionelle udsagn og det diskuterede emne." (Kvale, 1997, s. 108)

Begge typer af metoder har både fordele og ulemper. Spørgeskemaundersøgelsen kan måske hjælpe med at definere nogle generelle tendenser indenfor det undersøgte felt, men kan samtidig ikke give en dyb forståelse for, hvorfor disse eventuelle mønstre opstår. Det kan de kvalitative interviews til gengæld hjælpe med, da informanterne kan udtrykke sig mere nuanceret og personligt end i en spørgeskemaundersøgelse. Til gengæld kan det kvalitative interview ikke sige noget generelt om alle organisationers oplevelser, men giver indblik i den enkelte organisations situation.

Udvælgelse af informanter

Jeg har valgt at interviewe to embedspersoner fra Kultur & Fritid som åbning på denne opgave, for at få indblik i deres praksis og for at undersøge, hvordan min opgave kunne gøres relevant.

Efter interviews med Kultur & Fritid sendte jeg spørgeskema ud i hovedsageligt tre kanaler: 1) facebookgruppe og mailgruppe med aktører fra Frederiksø, hvor mange nyopstartede foreninger og fællesskaber holder til. 2) Mail til alle større og mindre kulturelle aktører med kontaktoplysninger hentet fra hjemmesiden tilhørende det tidligere Kulturelt Samråd (u.å.) og 3) ved en gennemgang af alle registrerede foreninger på Fritidsportalen (Svendborg Kommune, u.å. a) har jeg udvalgt relevante foreninger, som ud fra navn relaterede sig til min definition af kulturelle fællesskaber (såsom Dansk Arabisk Forening, Filmklubben Udgårdsbiffen osv.) og sendt dem invitation til at deltage i undersøgelsen via mail.

Jeg har modtaget 20 svar på spørgeskemaet, og ud fra de 20 svar opstillede jeg tre idealtyper. Idealtyperne er valgt for at ”påvise eksisterende mønstre” samt at ”udvikle strategier til forandring målrettet de forskellige idealtyper”

(Jensen, 2018, s.235)[3]. Ud af de 20 besvarelse var der 9, der ønskede at deltage i et gruppeinterview. Til gruppeinterviewet udvalgte jeg tre besvarelser som både repræsenterede hver deres idealtyper og samtidig havde ønsket at deltage i gruppeinterview.

Informanter og citater fra interviews i opgaven

Jeg har valgt at give informanterne fiktive navne, således "private data, der kan identificere interviewpersonerne, ikke bliver rapporteret" (Kvale, 1997, s. 120). De to embedspersoner fra Kultur & Fritid omtales som henh. Jane og Hanne. De tre aktører omtales som henh. Mads (idealtype 1), Alberte (idealtype 2) og Ulla (idealtype 3)

Visse citater er også redigeret minimalt for at sløre hvilken institution, de forskellige kulturaktører kommer fra. Dette viser sig hvor organisationens navn er erstattet med formuleringer såsom "…[en aktør som os]…" som f.eks. her:

> Alberte: Jeg har i nogle år gået og tænkt, om man skal flytte et andet sted hen. Om jeg skal finde en kommune som kan se værdien af at have [en professionelt aktør] som os i byen, fordi jeg synes ikke, de bruger os.

6.2: Metodiske overvejelser om empiriindsamling

Kritik af spørgeskema

Først og fremmest er mængden af respondenter begrænset til 20, hvilket burde have været flere, hvis jeg skulle have et mere fuldendt billede af Svendborg kulturlivs behov. Grunden til at spørgeskemaet alligevel bruges som vallidt kvantitativt materialer er, at respondenterne er så tilpas forskellige f.eks. i deres grad af professionalisering (f.eks. har 9/20 betalte medarbejdere). Dernæst er der relativt mange af aktørerne, som holder til

[3] Se mere i kapitel 7.0: Resultater og analyse af empiri

på Frederiksø (7 / 20), hvilket heller ikke er retvisende ift. hvor og hvor mange kulturaktører der findes i Svendborg Kommune, men giver mening her, da det netop er disse nyere aktører, som er opgavens hovedfokus.

Udover at spørgeundersøgelsen på nogle områder har en bredde i respondenter, så er den på andre parametre præget af en meget homogen gruppe. F.eks. har jeg efter spørgeskemaet blev sendt ud, i mit arbejde mødt mange flere grupper, der arbejder med tværkulturelle møder, synlige minoriteter e.l., som ikke var at finde på fritidsportalen.dk eller svendborgkultur.dk, hvor min indledende research fandt sted. Men dette kritikpunkt trækker endnu en gang tråde til opgavens pointe om at opdelingen mellem f.eks. kulturel frivillighed og social frivillighed kan skabe nogle mærkelige grænser og forhindre forbindelser.

Mine spørgsmål i spørgeskemaet (se bilag 1) kan muligvis kritiseres for at søge en konflikt mellem kommunen og de adspurgte aktører. Jeg spørger f.eks. i høj grad ind til aktørernes udfordringer. Dette retfærdiggøres dog med henblik på, at der også i sidste spørgsmål spørges til, hvilken understøttelse der rent faktisk har været god (hvor der ingen positive tilbagemeldinger kom) samt at opgavens fokus er netop forbedringsmuligheder.

Kritik af interviews

Jeg oplevede især i de to gruppeinterviews med Kultur & Fritid, at det var udfordrende og svært at "fylde så lidt i situationen som muligt" (Jensen, 2018, s. 216) og blot lytte til deres refleksioner. Dette kan skyldes at begge møder havde både karakter af interview og møde, hvor jeg skulle præsentere mit projekt for dem. Det kunne måske have givet mening at dele det op i to forskellige settings, hvor det havde været mere tydeligt, om det var et interview eller en samtale.

Slutteligt er det værd at nævne, at jeg, som involveret i undersøgelsen, personligt er tæt på det undersøgte område, da min dagligdag er en del af det kulturelle landskab i Svendborg. Dermed har jeg tidligere haft interaktioner med de fleste af mine informanter inden dette projekt gik i gang. Det drejer sig især om embedspersonen Hanne, Mads (idealtype 1) og Ulla (idealtype 3). Jeg har forsøgt at undgå informanter, som jeg var privat for tæt på, men grundet at få respondenter på spørgeskemaet efterlod kontaktinformation, kunne denne kobling mellem mine private forbindelser og interviewpersoner desværre ikke undgås i fuld udstrækning.

FASE 3: ANALYSE OG KONKLUSION

Efter at undersøgelsens empiri er præsenteret og kategoriseret vil en tredelt analyse undersøge forskellige delelementer af problemformuleringen. Først kortlægges Svendborg Kommunes strategiske understøttelse af kulturelle fællesskaber. Dernæst undersøges de kulturelle aktørers ansvar for at skabe udvikling. Sidste analyse undersøger kommunens ansvar og muligheder for at skabe forbedret samarbejde. Alle disse pointer kulminerer i en opsummering af alle opgavens forbedringsforslag til kommunen. Herefter følger konklusion på opgaven samt en kort perspektivering til min kommende professions muligheder efter denne opgave.

Snegle bringer deres bygningsværker med sig,
alt hvad de har, bærer de hos sig
De har ingen destination, bevæger sig ikke lineært
men efter et mere kaotisk princip
følesom, uforudsigeligt skriver de deres historie på jorden
på havets bund, skriver med kroppen

Ask Katzeff
(Befri Fremtiden, 2021)

7.0: Resultater og analyse af empiri

7.1: Generelt om resultater fra spørgeundersøgelse

Jeg fik 20 besvarelser på spørgeskemaet[4]. Grundlæggende repræsenterede de tyve respondenter både professionelle institutioner, nystartede foreninger og ældre etablerede fællesskaber[5] (alle herefter nævnt "aktører"). 40% beskæftiger sig med kunst, 20% med musik og 35% definerer sig selv som sociale fællesskaber[6]. 35% ligger på Frederiksø, hvor huslejen bliver "betalt" gennem offentlige kulturaktiviteter, og 30% derudover får støtte i form af økonomiske midler. De resterende 35% får ikke støtte. Næsten halvdelen (45%) har lønnede medarbejdere. 20% af respondenterne har mellem 0-20 medlemmer, 40% har 20-100 medlemmer og 35% over 100 medlemmer. Dermed er respondenterne rimelig ligeligt fordelt på de forskellige parametre.[7]

Overordnet kan jeg konkludere, at dem der anser sig selv for mest professionelle også er dem, der får støtte i form af økonomiske midler. Det er også overvejende disse aktører, der har betalte medarbejdere. De mindste projekter (med færrest medlemmer og færrest års erfaring) ligger på Frederiksø, hvor de større ligger i Svendborg by. Ift den målte tilfredshed kan jeg generelt konkludere, at de store etablerede aktører, der får støtte,

---

[4] For metodiske refleksioner om spørgeskemaet se kapitel 6.2: "Metodiske overvejelser om empiriindsamling"

[5] I spørgeundersøgelsen bruges formuleringen "kulturelle fællesskaber / institutioner / foreninger" for at rumme så mange aktører som muligt.

[6] Respondenter kunne vælge flere muligheder, hvorfor summen ikke er 100%. Se alle svar i bilag 3.

[7] Se alle resultater i Bilag 3

er mest tilfredse. Dem der ikke får støtte (hverken husleje eller økonomiske midler) er generelt mere utilfredse.

Ift. udfordringer og behov, så er det generelt de store og mellemstore aktører, der er blevet ramt af corona, hvor de mindre ikke har så meget fokus på denne faktor. På tværs af stort set alle parametre, så giver 50% af respondenterne udtryk for, at de ønsker netværksdage med andre kulturelle aktører i Svendborg Kommune, og der er også stor tilslutning (39%) til et kommunalt nyhedsbrev med opdateringer på kulturområdet. 28% (også på tværs af type) savner en digital intropakke til kommunens opbygning, kontaktpersoner i kommunen osv.

7.2: Idealtyper (fra spørgeundersøgelse)

Jeg har valgt at skabe tre idealtyper ud fra responsen på mit spørgeskema inspireret af Jensen (2018). Idealtyperne er en generalisering, som i denne sammenhæng uddybes af gruppeinterviewet, hvor alle tre idealtyper er repræsenteret.

I dataen fra spørgeundersøgelsen viste sig mønstre, som kunne opdeles i disse tre kategorier, men inddelingen var også inspireret af Tanvigs teori om udviklingsfaser (Tanvig, 2016). Det vurderes her at denne teori kan bruges som teoretisk ramme for at vurdere og diskutere udviklingen af nye kulturelle fællesskaber, da mange af pointerne er overførbare til et lokalt frivillighedsperspektiv. Men det skal understreges, at det ikke betyder, at enkelte aktører kan have lokal strategisk kapacitet, blot at disse tre trin (mobilisering, modning og professionalisering) bruges som sproglig ramme for at vurdere de enkelte aktører kapacitet og situation i bred forstand.

Idealtype 1: Frivillig og mobiliserende

De *frivillige og mobiliserende* aktører er kendetegnet ved at have få års erfaring (0-6 år), færre medlemmer (generelt max 80) og langt størstedelen

af de adspurgte i *idealtype 1* har til huse på Frederiksøen, hvorfor det ville være oplagt at drage den konklusion at tilgængeligheden af billige lokaler samt den eftertragtede lokation (meget centralt mm.) skaber grobund for at nye initiativer lettere kan opstå. Med undtagelse af én aktør, har ingen betalte medarbejdere. De klassiske udfordringer for denne gruppe er at skaffe og fastholde medlemmer og frivillige, bureaukrati i kommune samt daglig drift (administration, hjemmeside, regnskab mm.). De er ikke udfordret af corona i samme grad som andre. Generelt er denne gruppe en blanding mellem semi-tilfreds og meget tilfreds med understøttelsen fra kommunen.

<u>Oplagte indsatser målrettet idealtype 1:</u>

- ⇒ Intropakke til kommunen (kontaktpersoner, overblik over organisering, kommunens puljer osv)
- ⇒ Oplysning / kursus i fondssøgning og foreningsopstart.
- ⇒ Digitale løsninger der hjælper administration (simpel hjemmeside-skabelon, medlemsdatabase, revisionsprogram)

Idealtype 2: Semi-professionel og modnende

De *semi-professionelle og modnende* er lidt en blandet gruppe som generelt er kendetegnet ved at definere sig selv som midt imellem nyopstartet og professionel. Denne gruppe har både aktører med og uden betalte medarbejdere og spænder også rimelig vidt i tilfredshed (fra 1-8). Overordnet har de brug for mere end bare opstartshjælp, hvilket både viser sig i, at de f.eks. efterspørger kursus i foreningsudvikling, GDPR, men også at flere samtidig har nogle af de samme udfordringer som idealtype 1 (daglig drift, skaffe medlemmer osv.). Corona har været den altoverskyggende

udfordring de seneste år, men flere aktører nævner også udfordringer ved at skaffe midler til udvikling.

Oplagte indsatser målrettet idealtype 2:

- ⇒ Kursus eller oplysning om udvikling af foreninger (årshjul, GDPR-regler, årshjul, SoMe osv)
- ⇒ Oplysning / kursus i fondssøgning
- ⇒ Tilbud om standardhjemmeside

Idealtype 3: Professionel og selvkørende

De *professionelle og selvkørende* aktører er bl.a. kendetegnet ved, at alle har betalte medarbejdere, de har mange års erfaring og de fleste har mange medlemmer (+100). Dog er der en splittelse i denne type, da ca. halvdelen får økonomisk støtte og halvdelen ikke får støtte. Dem der får støtte er yderst tilfredse (9-10) og dem der ikke får støtte er meget utilfredse (1-4). Der er altså en tydelig sammenhæng mellem at få støtte og tilfredshed som professionel aktør. Derudover har corona været den altoverskyggende udfordring samt at flere giver udtryk for, at de mangler faciliteter. De giver generelt udtryk for, at de har få behov fra kommunens side.

Oplagte indsatser målrettet idealtype 3:

- ⇒ Netværksdage for kulturfællesskaber
- ⇒ Business as usual

det var i begyndelsen.
verden var lys.
menneskene bekymredes ikke. -
men den onde sagde:
tænk på dagen i morgen. -
nu bekymredes menneskene.
nu tænkte de.
og gemte lyset til dagen i morgen. -
og verden blev mørk.

Gustaf Munch-Petersen
(Syndefaldet, løse digte, 1931-1937)

8.0: Analyse 1: Svendborg Kommunes eksisterende strategiske arbejde med kulturel frivillighed.

I dette afsnit vil forskellige indsatser i Svendborg Kommune præsenteres og gennemgås og vil skabe et overblik over, hvad der på nuværende tidspunkt bliver gjort for at tilgodese, understøtte og hjælpe kulturelle aktører i og omkring Svendborg. Svendborg Kommune har en række puljer, som kan søges af frivillige organiseringer, men disse vil ikke blive gennemgået, da fokus ligger på, hvordan embedsværket i praksis kan understøtte og hjælpe.

I arbejdet med denne opgave er det blevet tydeligt, at der i Svendborg Kommune traditionelt har været – og stadig er – en opdeling mellem det kulturelle område og det sociale område i form af forvaltningerne. Jeg har forsøgt at visualisere de forskellige organiseringer i figur 1. Der er tre lag: 1) politisk (politikker og strategier), 2) embedsværk (organiseringer i embedsværket, der understøtter frivillighed) og 3) frivillige råd og udvalg (organiseringer bestående af lokale aktører, der varetager interesser løbende).

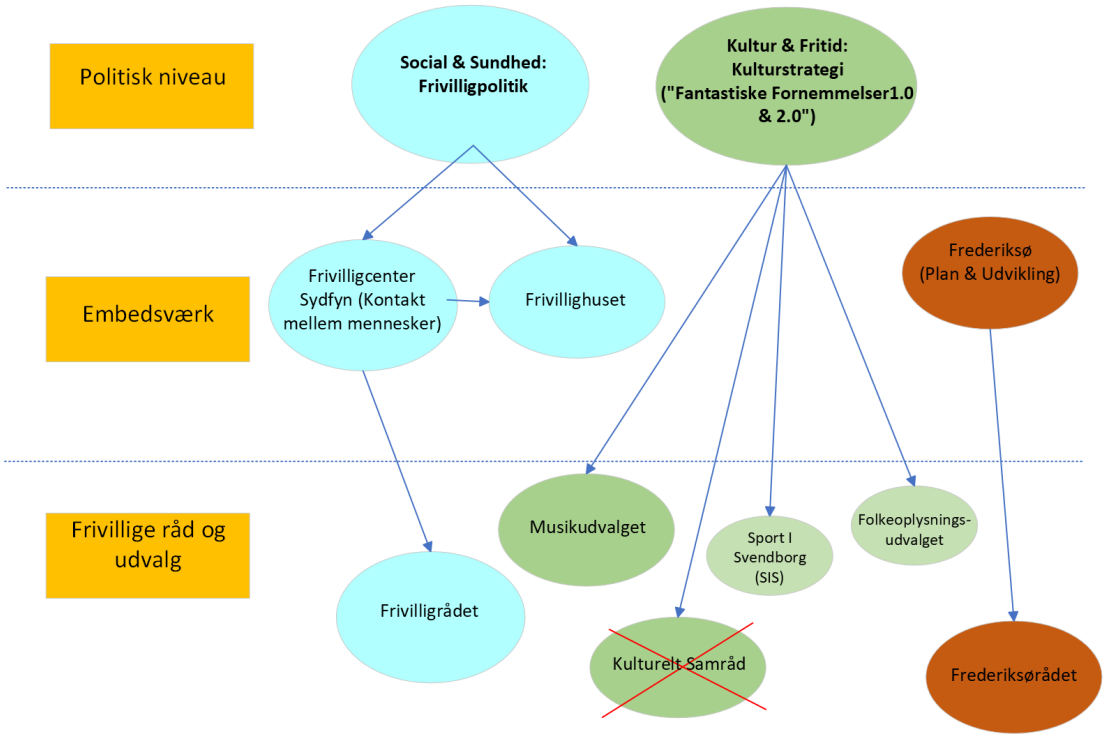

Figur 2: Overblik over organiseringer og netværk, der varetager frivilliges interesser i Svendborg Kommune. Udviklet på baggrund af research og interviews.

Folkeoplysningsudvalget og Sport i Svendborg (SIS) er udvalg, som arbejder under Kultur & Fritid, men de rammer udenfor min definition af kulturelle fællesskaber[8], hvorfor jeg ikke dykker videre ind i dem. Dog er der også her overlap mellem f.eks. folkeoplysende og kulturelle fællesskaber, ligesom at sportsklubber også arrangerer f.eks. opvisninger eller kampe, som er kulturelle begivenheder, som kommer ikke-medlemmer til gode.

8.1: Politik og strategi

Svendborg kommune har især to officielle politiske initiativer, som berører emnet omkring kulturel frivillighed: *Fællesskab og frivillighed – frivilligpolitik – Social og Sundhed* og *Kulturløfter – fantastiske fornemmelser.* Det første

[8] Se Afsnit 3.0: Afgrænsning

er en politik og det andet er en to-delt strategi[9]. Begge ses i figur 2 i øverste led ”politisk niveau”.

Kulturstrategi:

Kulturstrategien (Svendborg Kommune, 2013, og Svendborg Kommune 2020) er kommunens politiske kompas ift at understøtte og prioritere kulturindsatsen. I strategien præsenteres i version 1.0 tre grundlæggende værdier, som i version 2.0 uddybes med 6 kulturspor. De tre værdier er. *Fællesskaber*, *kunst og kultur mellem bygninger* og *børn og unges bidrag til kulturen*.

Det er ikke umiddelbart tydeligt hvad der menes med begrebet kultur i den samlede strategi, men under værdien *Fællesskaber* beskrives det, hvordan kultur giver både ”tilhørsforhold og er identitetsskabende” (Svendborg Kommune, 2013, s. 2). Der lægges desuden vægt på tilgængelighed til kulturlivet. Begge disse eksempler kunne markere, at kommunen orienterer sig mod kultur både som en relationel praksis såvel som det finkulturelle. Begreberne ”frivillig” eller ”frivillighed” nævnes dog ikke en eneste gang i kulturstrategien.

Jeg vil her dykke ned i to af kulturstrategiens kulturspor, 4 og 5, da de er relevante for denne opgaves fokus på nyere fællesskaber:

Svendborg og kulturkommunikationen er et spor, der omhandler hvordan Svendborgs samlede kulturtilbud kan synliggøres og gøres tilgængelige for grupper der ikke plejer at bruge kultur. Det interessante er, at Svendborg Kommune nævnes som aktør i en kommende strategi for

[9] Der findes både Kulturløfte version 1.0 og Kulturløfte version 2.0. De vil begge blive brugt i dette afsnit. Version 1 er mere overordnede strategiske formuleringer, hvor version 2 består af seks konkrete spor, som indeholder handleplaner og relaterer sig til de tre værdier formuleret i version 1.

kulturkommunikation. Det er altså ikke bare op til aktører at skabe denne platform. Kulturelt Samråd, som nu er nedlagt, spiller en central rolle i dette spor.

Svendborg ArtLab og Svendborg Kulturklynge er et spor, der fokuserer på at skabe rammer for tilblivelsen af nye fællesskaber, kobling mellem unge talenter og institutioner samt at skabe en "rugekasse" for "kulturelt iværksætteri" (Svendborg Kommune, 2020, s. 7). Dette spor fokuserer bl.a. på "udvikling af værktøjskasse til kulturaktører" og "Arbejdet med at skabe øget økonomi omkring kulturområdet" (Svendborg Kommune, 2020, s. 7) som indsatsområder. *De kulturelle råd* nævnes flere steder som vigtige aktører[10].

Frivilligpolitik:

Frivilligpolitikken er blevet til under Social og Sundhedsudvalget. Overordnet er det bemærkelsesværdigt, hvordan Svendborg Kommunes frivillighedspolitik udelukkende beskæftiger sig med frivillighed på det sociale området og stort set ikke nævner kulturel frivillighed[11]. Dette kan ses som et klart tegn på, at de to forvaltninger (Kultur & Fritid og Social & Sundhed) er fagligt opdelte.

---

[10] I samtale med embedsperson fra Kultur og Fritid (personlig kommunikation d. 10. maj 2022) fremgår det, at disse råd er Musikudvalget samt det nedlagte Kulturelt Samråd. Se mere i afsnit 8.3: "Frivillige udvalg og råd"

[11] "Kultur" nævnes en eneste gang i indledningen, hvor der står "Den frivillige indsats er kommet for at blive, og der er fortsat et stort behov for flere frivillige. Det gælder ikke kun i de sociale foreninger og patientforeningerne, men ligeledes i kultur- foreningerne og i idrætsforeningerne." (Svendborg Kommune, u.å. (b), s. 3). I resten af politikken orienterer indholdet sig sprogligt udelukkende til socialt arbejde.

Et af de bærende elementer i politikken er fokus på relationer som fundament for frivilligt arbejde: ”At være frivillig handler om mere end at ville gøre noget godt for andre. Relationer er kernen i frivillighed” (Svendborg Kommune, u.å. b, s. 9). Dette understreger, at fællesskabet er basen, hvorpå frivillighed kan opstå – at det er relationerne, der får de frivillige til at komme igen og igen.

Kulturens manglende rolle i frivillighedspolitikken kan også ses som et udtryk for at social frivillighed anskues som en nødvendighed for at opretholde vores velfærdssystem. Hvorimod kultur ofte anskue som et ekstra gode, som vi ikke på samme måde er afhængige af.

8.2: Embedsværket

Frivillighuset er ramme om Frivilligcenter Sydfyn, Frivilligrådet mm. Til daglig sidder en embedsperson i Frivillighuset, hvorfor disse to står under embedsværk i figur 1. Frivilligcenter Sydfyn har til opgave at sætte borgere og foreninger sammen for at styrke det sociale arbejde. (Kontakt Mellem Mennesker, u.å)

Det er her bemærkelsesværdigt, at Kultur & Fritid ikke har et lignende tilbud eller institutioner, som kan varetage kulturens interesser gennem f.eks. ansatte embedspersoner. Jane og Hanne stiller selv spørgsmålet i interviewet med Kultur & Fritid:

> Jane: Man ansatte jo en embedsperson […] for at bygge bro mellem de kommunale indsatser indenfor det sociale område. […] Er der brug for det på det andet område [kulturområdet red.]?
>
> Hanne: Har kulturområdet brug for det? […] Eller kan de selv? Eller siger de bare: ”det har vi ikke brug for”. […] Hvorfor er det sat så meget i system på socialområdet, og hvorfor er det ikke på kultur- og idrætsområdet? Men måske er der en grund til det?

Kultur & Fritid er således heller ikke tilstede i Frivillighuset, som ellers kunne huse en sådan funktion. Kultur & Fritids praksis er ikke så opsøgende overfor kulturaktørerne, og Hanne forklarer det sådan:

> Hanne: Et eller andet sted, så hører vi jo lidt: "I skal ikke blande jer. I skal bare skabe nogle rammer, og så skal vi nok sørge for indholdet […] Kommunen skal ikke komme og blande sig i, hvad kultur er". For det er jo det, der sker de steder [hvor kommunen er proaktiv red.]. Så bliver det sådan nogen som os, der sidder og definerer, hvad den gode kultur er. […] Der er hundredevis af folk, der brænder for noget forskelligt. Og som vil noget og som vil bruge kræfter på det. Så et eller andet sted kan man også godt sige, at den der proaktive rolle for kommunen er lidt overflødig.

Denne fortolkning af *armslængdeprincippet* (afstand mellem kommune og kulturaktører) er relevant, fordi det her virker som om, at de interviewede embedspersoner oplever, at de overhovedet ikke skal række ud, fordi der er så mange *ildsjæle*.

Frederiksø er også et spændende indslag, da det ikke umiddelbart hører til hverken i Kultur & Fritid eller Social & Sundhed, men i højere grad er et produkt af nytænkning i forvaltningen i Plan & Udvikling. Her er ansat en embedsperson til udelukkende at varetage kontakten mellem lejere på Frederiksø og kommune (Fremtidens Havn, u.å. b).

8.3: Frivillige udvalg og råd

Musikudvalget er sammensat af aktører fra det eksisterende musikliv i Svendborg, som i fællesskab uddeler midler og støtte. Udvalget har høringsret i politiske beslutninger, der omhandler musik.

Frivilligrådet er et frivilligt råd, som skal varetage de frivillige sociale organiseringers sag samt koordinere indsatser med Svendborg Kommune. Holder til i Frivillighuset.

Kulturelt Samråd har indtil for nylig været bindeled mellem kulturaktører og kommune. Medlemmer var repræsentanter fra de store

kulturelle aktører (museum, koncertsteder osv). Rådet nedlagde sig selv i september 2021, da de ifølge embedspersonen Hanne havde ”udlevet sig selv”.

Frederiksørådet er et obligatorisk råd for alle lejere på Frederiksø. Rådet koordinerer bl.a. to større årlige arrangementer på øen. Rådet er initieret af Plan & Udvikling.

8.4: Delkonklusion

De politiske udspil rummer elementer der placerer kommunen i en central position ift. f.eks. synliggørelse og indeholder konkrete tiltag, der kan styrke tilblivelsen af nye kulturelle fællesskaber fremover med kulturelle råd i en vigtig position. Umiddelbart er der en stærk opdeling mellem de forskellige forvaltninger i Svendborg Kommune, som gør, at de forskellige politiske initiativer ikke umiddelbart snakker sammen, og vi kan se, at der i Kultur & Fritid ikke er en embedsperson ansat til at arbejde med frivillighed (som der ellers er i både Social & Sundhed og Plan & Udvikling). Samtidig er aktørerne på Frederiksø på sin vis afkoblet fra Kultur & Fritid og Social & Sundhed, da de er forbundet med Plan & Udvikling i stedet. Slutteligt er der en række frivillige råd og udvalg, som på forskellig vis er forbundet til kommunens embedspersoner, hvor Musikudvalget har en prominent plads som bindeled mellem koncertarrangører og embedsværk samt politikere.

In nature everything is cultural

Emanuele Coccia
(Langsomme samtaler, 2022)

9.0: Analyse 2: Hvordan kan kulturelle fællesskaber bruges som katalysator for udvikling i Svendborg Kommune?

Dette afsnit vil undersøge, hvordan kulturelle fællesskaber kan være medskabere af kommunal udvikling. Teorier om lokal strategisk kapacitet og fælledskab vil sammen med kvalitativ empiri blive bragt i spil for at undersøge og forstå, hvordan kulturaktører selv kan være med til at understøtte varig udvikling og opblomstring af nye kulturelle fællesskaber. Dette afsnit vil ikke undersøge kommunens rolle, da næste afsnit handler specifikt om, hvordan kommunen kan være katalysator.

9.1: Kulturel tilflytning

Ifølge Tanvig et al. (2021), sker mobiliseringen som regel på frivillig basis og ofte initieret af "friske øjne" (Tanvig, 2012 s. 47) og samler lokale såvel som nytilflyttere om en sag. Mads (idealtype 1) understøtter Tanvigs et al. (2016) pointe om at flere nytilflyttere drages af de kulturelle muligheder sådan:

> Mads: For mit eget vedkommende var miljøet på Frederiksø en af grundene til, at jeg valgte at flytte til byen. Fordi der ligesom var noget, jeg kunne genkende fra København. Det ved jeg, der er mange andre der også oplever. Det er den der plads og frirum og fællesskab – værkstedsfællesskaber – og rum for at man kan skabe noget.

I dette lys kan kommunens fokus på social frivillighed frem for kulturel frivillighed[12] også kritiseres for at være en kortsigtet forståelse, da både Mads og kommunens egen undersøgelse (Svendborg Kommune, 2021) af nytilflyttere understreger, at et velfungerende kulturliv og frivilligt miljø er essentielt for øget bosætning. Dette vil med økonomiske briller på også være en faktor for fremtidigt skattegrundlag.

[12] Se afsnit 8.1: "Politik og strategi"

9.2: Frie rammer og armslængdeprincip

I interviewet med kulturaktører, gav Mads (idealtype 1) udtryk for, at kommunen har tendens til at blande sig for meget, og savner klare rammer for, hvornår og hvad kommunen skulle blande sig i:

> Mads: Nogle (embedspersoner red.) er ret gode til at fange den. Også gode til at sætte nogle ret klare rammer […] Og andre […] blander sig rigtig meget og så kommer de til at hvirvle kommunen ind i noget, hvor der måske egentlig – for kulturens skyld – burde være eller anden form for armslængde eller vandtætte skodder.
>
> Alberte: Jeg ville rigtig gerne have at de (kommunen red.) blandede sig lidt mere.

Dette clash illustrerer muligvis forskellen på at have fysiske rammer til rådighed og ikke. Mads repræsenterer en aktør fra Frederiksø, som har lokaler til rådighed, hvor Alberte repræsenterer en mere professionel aktør, som i mange år nu har mødt "modstand" i kommunen bl.a. med at finde lokaler og få støtte. I spørgeundersøgelsen ser vi parallelt med Mads' udsagn at flere idealtype 1-aktører er udfordret med bureaukrati i kommunen.

Denne forskellighed i aktørernes behov kommer yderligere til udtryk gennem aktøren Ulla, som repræsenterer idealtype 3:

> Ulla: Jeg synes faktisk, at vi i alle årene har haft et godt samarbejde med kommunen, men det kan man jo også sagtens sige, når man bliver støttet. Vi har altid fået det, vi gerne ville have, […] og der har aldrig været nogen modvilje i forhold til pengene.

Ulla fortæller yderligere hvordan hendes forening lige fra starten er blevet støttet gennem først Svendborg Musikråd[13] og dernæst politisk hjulpet på vej af statens honorarstøtte. Dette understreger et skel mellem musikken og andet kultur i Svendborg: at der sidder et rådgivende organ (Musikudvalget)

[13] Hedder i dag Svendborg Musikudvalg

som uddeler de lokale midler. Som det her fremgår af interviewet, kunne dette format ifølge Alberte sagtens tænkes i andre genrer end musik.

> Ulla: der sidder nogle fagfolk, som har forstand på musik […]. Det har embedsværket og politikerne jo ikke. Så de (kommunen red.) skal ikke skabe kulturen, vel? Det skal alle vi andre gøre. Men der er musikken jo privilegeret, fordi der sidder nogle fagpersoner som kan råde embedsfolkene og politikerne. Det er dem, der får ansøgningerne ind og kigger på dem. […]
> Alberte: Men scenekunsten er jo ikke så lille her længere, og vores praksis hører under scenekunsten.
> Interviewer: Kunne du godt se det samme format med et udvalg af fagligt engagerede i scenekunst, som er dem, der er med til at uddele midler?
> Alberte: Ja

Denne pointe med faglige udvalg indenfor forskellige former for kultur, som rådgiver politikere og embedsværk, har høringsret og hjælper med at uddele midler til de lokale aktører (ligesom Musikudvalget har og gør i dag) taler også godt sammen med Svendborg Kommunes kulturstrategi *Fantastiske Fornemmelser 2.0*[14], hvor "en revitalisering af de kulturelle råd" (Svendborg Kommune, 2020, s. 7) spiller en væsentlig rolle. Især set i lyset af, at Musikudvalget er det eneste eksisterende råd eftersom Kulturelt Samråd er nedlagt. Netop gennem disse udvalg eller råd kan de forskellige organiseringer af professionelle og frivillige bruges aktivt i kommunens indsatser på de forskellige områder.

9.3: Værdi, fællesskab og medborgerskab

Både Mads (idealtype 1) og Ulla (idealtype 3) understreger det fællesskab som opstår omkring deres aktiviteter som essentiel. Mads forklarer fællesskabets værdiskabelse på to måder – udover ovennævnte tiltrækning

[14] For mere herom, se afsnit 8.1: "Politik og strategi"

af nytilflyttere – lokalkendskab og formidling samt workshoplignende aktiviteter:

> Mads: Vi står jo dernede og agerer sådan uformel turistformidling. Ikke hver dag, men i hvert fald om sommeren og fortæller om tips og tricks, røverhistorier, Delle og Egebjerg Mølle osv. […] Altså jeg tror, der bliver lagt i hvert fald 37 timer af forskellige folk, men sådan 37 timer om ugen […]. Det er selvfølgelig hjælp […] når man er turist, men også at man lige kan få en kop gratis kaffe, og man kan få nogle tips og tricks og sådan. Jeg tror der bliver lagt rigtig meget værdi.
>
> Mads: Jeg har ikke rigtig lyst til at tænke i de baner, men altså i mit stille sind kan jeg få lyst til at fakturere vores arbejde. Der er måske 50 på værkstedet og […] 10-15 frivillige i 6 timer. […] Sådan et forløb sådan en eftermiddag. Det tror jeg godt man kunne have taget 25.000 for. Det er én dag. Det er onsdag. Sådan er det hver onsdag.

Denne værdiskabelse passer meget godt ind i begrebet fælledskabelse som Amhøj (2019) beskriver. Det skabte fællesskab tiltrækker grupper på tværs af sociale siloer, er forbundet til stedets *heterogene kvaliteter* og er i dette tilfælde også i høj grad engageret i cirkulær økonomi og genbrug. Borgerne bliver aktive medskabere af værdi, og bruger deres borgerviden om stedet til at skabe Liv.

Alberte (idealtype 2) forklarer her, hvordan deres praksis er med til at give borgere alternative værktøjer ved at skabe værker sammen med borgere. Amhøjs (2019) brug af *frembringelsessystemet* kan læses ind her også:

> Alberte: Jeg lavede folkets skole, hvor jeg evaluerede på den nye skolereform. Der kom ikke et eneste politiker. Jeg har prøvet at lave sådan nogle åbne borgermøder på en anden måde end den måde, man plejer at gøre på. Altså hvordan kan man bruge [en aktør] som os på en anden måde end kun at hive folk ind i teatret?

Når kulturaktører på denne måde går ind og deltager i debatten om kommunal udvikling med kreative værktøjer, er det et eksempel på, hvordan kommunen kan bruge kulturaktører og civilsamfund. Således kan borgere borgere gøres til medskabere mere end passive forbrugere af kultur.

Hvor Ulla repræsenterer en mere traditionel kulturinstitution, som arbejder med musikarrangementer, så repræsenterer de to mindre (og yngre) aktører en lidt anden form for kultur. En meget mere borgerdrevet og borgernær praksis, som opstår ud af mødet med stedet og borgere. Disse fællesskaber er måske svære for kommunen at placere som enten eller (f.eks. kulturelle eller sociale fællesskaber), men rummer i deres kerne en forbundethed til stedet[15].

9.4: Delkonklusion

Vi kan se, at de nye aktører opstår i disse år på og omkring Frederiksøen, og at mobiliseringen sker i de tomme fælleder, hvor borgere får frie rammer uden kommunens indblanding til at skabe kultur og fællesskaber. Møddingen skal have ilt for at skabe nyt liv. På denne måde genererer de kulturelle fællesskaber værdi, som kommunen umuligt ville kunne skabe alene. Samtidig kan vi se, at de forskellige aktører har meget forskellige behov, som bl.a. er påvirket af, hvorvidt de har lokaler og/eller bliver støttet økonomisk. Musiklivet beskriver sig selv som privilegeret i kraft af musikudvalget. Andre områder ser det oplagt at bruge de lokale aktørers kompetencer netop gennem sådanne råd, bl.a. fordi de kulturelle råd har en central placering i kommunens kulturstrategi. Medborgerskab og frembringelsessystemet er synligt i de nyere fællesskabers relation til stedet, borgerne og Jorden.

[15] Se f.eks. Maritimt Kulturværksted (u.å.), CykelTutten (u.å.) eller Cemark (u.å.)

When there's a flood coming and the water is at your ancles, you can't swim. When the water gets to your knees, you still can't swim. But when the water reaches your butt, it's time to start swimming

Braziliensk ordsprog
(This is Not a Drill, 2019)

10.0: Analyse 3: Hvordan kan Svendborg Kommune forbedre samarbejdet mellem kommune og kulturaktører?

I dette afsnit vil jeg diskutere, hvordan kommunen kan skabe bedre forudsætninger og rammer for, at nye kulturelle fællesskaber kan opstå og trives i Svendborg Kommune. Hvor forrige afsnit undersøgte, hvordan kulturaktører selv kan være katalysator, så undersøger dette afsnit, hvordan kommunen kan være katalysator for udvikling.

10.1: Mindset og tomme rum

I tråd med Amhøj (2019) er kommunerne nødt til at ændre deres mindset og forståelse af deres (og andres) rolle i tilblivelsen af velfærd. Helt centralt i denne forståelse står opgøret med silotænkning (samarbejde på tværs af traditionelle faglige skel), som kan være en nøgle i at tilgå komplekse problemer. I denne opgave ses disse skel bl.a. i den ikke-eksisterende sammenhæng mellem frivillighedspolitiken og kulturstrategierne i Svendborg Kommune.

Denne opdelingen bliver på en måde brudt ned i de forskellige nyere fællesskabers praksis, hvor f.eks. CykelTutten betegner sig selv som et "cykelkulturhus" (CykelTutten, u.å.) samtidig med at de arbejder med relationer på tværs af forskellige minoritetsgrupper. Og som vi også har erfaret fra interviewet med kulturaktører, så arbejdes der også fra de nyere kulturaktørernes side på at nytænke, hvordan kommunale praksisser kan foregå med borgerne i centrum.

I mit interview med Kultur & Fritid står det klart, at kommunen ønsker at "understøtte" kulturlivet, men spørgsmålet er, hvordan dette gøres bedst i 2022. Ligesom embedspersonerne, så har aktørerne også en stærk fortælling om, at kommunen skal holde sig fra at diktere og skabe kultur, men at overlade det til de ikke-kommunale aktører:

> Mads: Jeg synes, det der virkelig har virket er, at kommunen har holdt sig væk [på Frederiksø red.]. Der har de været rigtig dygtige.

Samtidig bliver der fra Alberte (idealtype 2) og Ulla (idealtype 3) efterspurgt, at kommunen rækker mere ud. Så spørgsmålet er, hvordan kommunen både kan række ud (og dermed understøtte) uden at definere eller begrænse kulturlivet. I interviewet med Kultur & Fritid virker det som om, at armslængdeprincippet er erstattet med en berøringsangst, og fortællingen blandt kulturaktørerne er også, at kommunen ikke "tør" blande sig.

På Frederiksø kan man se et eksempel på, hvordan Amhøjs (2019) begreb *møddingen* ikke kan kontrolleres (fra afstand) og samtidig hvordan man i lokalsamfund kan gavne af både at have top-down og buttom-up-tilgange tilstede simultant (Tanvig et al., 2016). Her besluttede kommunen (top-down) at åbne en fælled af rå og tomme rum, som aktører kunne skabe indhold i (buttom-up). I dag ser vi, at mange af kommunens nyere kulturfællesskaber netop er at finde på Frederiksøen. Kommunen gav en indirekte støtte til de tomme rum, som kan ses i modsætning til at støtte mere traditionelle formater, hvor borgere kunne forbruge kultur. Dermed åbnede man op for at borgere i højere grad blev aktive medskabere end passive forbrugere.

10.2: Ræk ud og fokuser indsats

> Alberte: Jeg har i nogle år gået og tænkt om man skal flytte et andet sted hen. Om jeg skal finde en kommune som kan se værdien af at have [en professionelt aktør] som os i byen, fordi jeg synes ikke, de bruger os.

Et helt entydigt behov fra interviewet med kulturaktører er, at de savner "nysgerrighed" fra kommunen i forholdt til, hvordan kulturlivet kan bruges aktivt. Dette strider mod Kultur & Fritids egen fortælling med, at embedspersonerne bare skal holde sig væk. Dette clash kan måske trækkes

tilbage til, at Kultur & Fritid hovedsageligt har været i kontakt med de store aktører, som får støtte – f.eks. gennem det tidligere Kulturelt Samråd. I spørgeundersøgelsen ser vi også, at der generelt er tilfredshed fra denne type af aktører, og Ulla uddyber i interviewet, at de "mangler intet". Samtidig udtrykker kommunen selv, at de ikke ved, hvad de mindre aktører har brug for. Så dette behov for øget nysgerrighed fra kommunens side kan måske forløses, hvis kommunen kan finde måder at række ud på, uden at styre og definere.

> Alberte: alle institutioner kunne jo godt tænke sig, at der kom nogen bare engang imellem og sagde "hvad er din drøm?"

De tre kulturaktører er enige i, at kommunen kunne indkalde til tilbagevendende møder med kulturlivet 2-3 gange årligt med et todelt fokus. Først og fremmest skulle det være en mulighed for kommunen for at holde fingeren på pulsen og forstå hvilke behov der er blandt aktører. Og derudover skulle det skabe rum for at institutioner og organiseringer på tværs af traditionelle skel (f.eks. koncertarrangører kontra værkstedsfællesskab) kunne mødes og finde lighedspunkter, fælles partnerskaber osv. Denne pointe er også afspejlet i data fra spørgeundersøgelsen, hvor ønsket om "netværksdage for alle kulturelle fællesskaber i Svendborg Kommune" er det ubetinget mest efterspurgte tilbud (50% ønsker dette).

Dog fremhæver Mads (idealtype 1) her, at de ville føle sig "klemt inde" mellem de store aktører, og efterspørger derfor i bred forstand en "fokusering" fra kommunens side.

> Mads: Der vil jeg efterspørge prioritering eller fokusering – sådan kulturelt. Jeg ville føle mig malplaceret og også potentielt set nok kørt henover, hvis jeg sad klemt inde imellem Borgerforeningen og et eller andet SEF (Sydfyns Elforsyning red.) støttet sponsor-koncertarrangement til flere 100.000 og så Resonans Festival på den anden side. Det ville

> være de store mænd eller PING'erne i byen. Altså det ville jeg være lidt ligeglad med og egentlig… [afbrydes]
>
> Alberte: Men skulle man så dele det op i professionelle arrangører, tænker du eller hvad?
>
> Mads: Der kan være forskellige snit. Der kunne både være noget med pengenes rolle i det – altså lønninger og hvilken grad af lønninger på en eller anden måde. Hvor stor en del er lønnet eller et eller andet. Men det kunne også være, om det er profitorienteret, eller om du modtager støtte.

Så i denne efterspørgsel på fokusering ligger jo også en større diskussion af, hvad kommunens kulturforståelse er og hvilken kultur man ønsker at prioriterer. Mads foreslår en opdeling baseret på *profitorienteret*, *ikke-kommerciel* eller *frivillig* for at kommunens embedspersoner kan have forskellige værktøjer til de forskellige kategorier. Spørgsmålet er så, om sådan en indsats ville kræve en større kortlægning af kulturlivet i Svendborg Kommune, som man har set i andre kommuner (se f.eks Knudsen Syd, 2017) eller om der eksisterer viden nok allerede. En kortlægning vil dog altid være et øjebliksbillede, da kulturlivet konstant forandrer sig.

Vi kan se i redegørelsen for Svendborg Kommunens eksisterende understøttelse, at Social & Sundhedsforvaltningen har en person ansat til at beskæftige sig med frivillighed. Man kunne dermed også godt forestille sig en embedsperson ansat under Kultur & Fritid, som sad med samme fokus for kulturområdet. Således kunne de to frivillighedskoordinatorer også binde de to områder sammen i højere grad.

10.3: Konkrete initiativer

Udover de ovennævnte forslag (ændring af mindset, styringsværktøj til forskellige typer af kulturaktører og ansættelse af kulturel frivillighedskoordinator), så vil jeg her fremlægge mindre og mere simple forslag til, hvordan kommunen kan forbedre samarbejde med nye

kulturfællesskaber. Grundlæggende er mit forslag, at man som kommune forsøger at hjælpe med alt det, som ikke er aktørernes kerneområder.

Et oplagt handlingspunkt ville være at oprette en digital infrastruktur gennem kommunens hjemmeside, hvor alle aktører kunne oprette sig med kontaktinformation osv. Sådan en *portal* ville kunne være udgangspunkt for flere af de præsenterede forbedringsforslag. F.eks. er det næstmest efterspurgte tilbud i spørgeskemaet en digital intropakke til kommunen, hvilket ville øge gennemsigtighed og tilgængelighed til kommunen og i særdeleshed kulturforvaltningen. Sådan en intropakke ville være meget nem automatisk at tilsende, når aktører tilmeldte sig på sådan en portal. Denne database kunne være udgangspunkt for et nyt kulturnyhedsbrev med opdateringer på støttemuligheder, kulturpolitiske ændringer osv. Svendborg Kommune har allerede to platforme som tilsammen kan minde en smule om dette forslag i form af *fritidsportalen* (Svendborg Kommune, u.å. (a)), og *densocialevejviser.dk* (2022) men meget få kulturelle aktører benytter sig af disse, da de er langt mere målrettet henh. idræts- / folkeoplysende foreninger og socialt arbejde. Her ses igen nogle klassiske skel, som med fordel kunne gentænkes i en ny portal.

10.4: Delkonklusion

Det er muligt at imødekomme både embedsværkets manglende lyst til at være skabende og kulturaktørernes behov for nysgerrighed fra kommunens side, hvis kommunen tør at ændre mindset omkring hvordan kulturlivet klassisk understøttes bedst muligt og servicere græsrødder i højere grad end byrødder. Opgøret med silotænkning i forvaltningerne er her centralt og kan åbne op for at kulturaktører og kommune kan samarbejde om at løse komplekse problemer. Det kræver dog at kommunen er nysgerrige overfor, hvordan kulturaktører kan bruges. Samtidig vil det muligvis kræve en større politisk debat om hvilket kulturbegreb Svendborg Kommune ønsker at

understøtte og herunder at udvikle forskellige styringsværktøjer til at fokusere hvilke typer af kultur / frivillighed, der skal have hvilken understøttelse.

11.0: Opsummering af forbedringsforslag

Herunder ses en opsummering af de i opgaven nævnte forslag til forbedring af samarbejdet mellem kommune og kulturaktører:

11.1: Forslag til politiske tiltag:

⇒ Opret flere kulturelle råd, hvor fagpersoner (civilsamfund) rådgiver, har høringsret og uddeler kommunale midler indenfor de forskellige områder (scenekunst, frivillighed/fællesskaber, litteratur e.l.)

⇒ Stil flere tomme rum til rådighed og lad civilsamfundet indtage dem uden styring fra kommunen.

⇒ En politisk diskussion om kulturbegreber og prioritering som giver embedsværket styringsværktøjer til at fokusere forskellige indsatser. Hvad vil Svendborg Kommune satse på? Græsrod, elite, Svendborg på landkortet eller det nære?

11.2: Forslag til embedsværkets tiltag

⇒ Ansæt kulturel frivillighedskoordinator med henblik på at binde de eksisterende initiativer sammen med nye.

⇒ Opret *kulturportal* gennem kommunens hjemmeside, hvor aktører kan tilmelde sig, så viden og kontaktinformation kan løbe frit mellem kommune og aktører.

⇒ 2-3 årlige møder med kulturaktører faciliteret af kommunen. Indtænk, hvordan en fokusering kunne gøre sådanne møder aktuelle for de forskelligartede aktører

⇒ Udvikling af digital intropakke om embedsværket og det politiske landskab i Svendborg Kommune

⇒ Månedligt nyhedsbrev, som opdaterer kulturaktører på nyheder på kulturområdet.

⇒ Tilbyd aktører en simpel standardhjemmeside (f.eks. www.foreningsnavn.svendborg.dk), hvor aktører selv kan indsætte billeder og tekst.

⇒ Tilbyd simple programmer til f.eks. medlemsdatabase eller revision til nyopstartede organiseringer. (som f.eks. minforening.dk eller foreningsadministrator.dk)

⇒ Kurser i fondssøgning, GDPR-regler o.l til alle frivillige aktører.

what didn't you do to bury me
but you forgot that I was a seed

Dinos Christianopoulus
(The body of the Wormwood, 1978)

12.0: Konklusion

Jeg vil vi dette afsnit opsummere opgavens fund for derigennem at svare på problemformuleringen: "Hvordan arbejder Svendborg Kommune strategisk med understøttelsen af kulturelle fællesskaber, og hvordan kan samarbejdet mellem nyere kulturelle fællesskaber og kommunen udvikles og forbedres?"

Undersøgelsen viser, at kommunen især arbejder strategisk med frivillighed på social og sundhedsområdet, hvorimod Kultur & Fritidsforvaltningen ingen embedspersoner har ansat til specifikt at understøtte frivillighed og kulturelle fællesskaber, hvilket kan ses som et udtryk for deres skarpe tolkning af armslængdeprincippet. Samtidig viser undersøgelsen, at der er en stærk opdeling mellem de forskellige forvaltninger, som ellers kunne gavne af at tænke f.eks. social frivillighed og kulturel frivillighed sammen.

Politisk står de kulturelle råd centralt i kommunens strategiske arbejde med udvikling af kulturområdet, hvilket står i kontrast til, at der efter 2021 kun findes et enkelt af disse, Musikuvalget. Interviews tydeliggør, at kulturaktører finder det oplagt at kopiere formatet fra Musikudvalget indenfor andre områder for at forbedre samarbejdet mellem aktører og kommune.

Undersøgelsen konkluderer, at nye fællesskaber opstår i disse år i de tidligere tomme lokaler på Frederiksøen, som på forskellig vis skaber unik værdi for kommunen. Undersøgelsen viser også at netop de nyere fællesskaber skaber forbindelser og fællesskaber, der fordrer aktivt medborgerskab.

Interviews med embedspersoner og kulturaktører viser en konflikt imellem kommunens tolkning af armslængdeprincip og kulturaktørernes ønske om nysgerrighed fra kommunen og at blive inddraget. Frederiksø som case viser

et eksempel på, hvordan samarbejdet kan fungere gennem at gøre en fælled tilgængelig uden at styre indholdet.

Undersøgelsen foreslår bl.a. at kommunen som led i fremtidig indsats på kulturområdet sætter flere tomme rum til rådighed, tager en politisk debat om kommunens kulturfokus samt afsætter ressourcer i Kultur & Fritid til direkte at understøtte samarbejdet mellem nyere kulturelle fællesskaber og kommune. Alt dette for at Svendborg Kommune fortsat kan være ramme for nye fællesskaber, der kan imødekomme de udfordringer vi kollektiv står overfor.

13.0: Perspektivering

Min kommende profession som Natur- og Kulturformidler kan på mange måder anses som relevant i lyset af denne opgaves fund. Man kunne forestille sig forskellige ansættelser i Svendborg Kommune. F.eks. ville en kortlægning af Svendborgs kulturlandskab eller frivillighedskoordinator under Kultur & Fritid være oplagte opgaver. Kulturstrategien ligger op til opstart af en kulturklynge og ArtLab, hvilket min profession også kunne ses i relation til. Samtidig kunne et overordnet koordinerende arbejde med at inkludere nytilflyttere til kommunen til det eksisterende og spirende kulturliv være spændende at udfolde gennem en kommunal faciliteret regelmæssig fællesspisning, som det f.eks. bliver praktiseret med gode resultater fra Helsingør (Toldkammeret, 2022).

Adrian: Jon, Wait, Before you leave... I Did the right thing didn't I? It all worked out in the end.

Jon: "In the end"? Nothing ends, Adrian. Nothing ever ends.

Alan Moore & David Lloyd
(The Watchmen, Chapter XII, 1987)

Litteratur

Agger, A. & Tortzen, A. (2015). *Forskningsreview om samskabelse*. University College Lillebaelt

Amhøj, C.B. (2019) Ledelse af fælleds-skabelse; Bæredygtige og fælled-skabte økosystemer af velfærd: Tilbage til det jordiske i byudvikling gennem mærkbare gåture. *Lederliv.dk*. Lokaliseret d. 24. marts 2022 kl 10.57 på: https://lederliv.dk/artikel/ledelse-af-f%C3%A6lled-skabelse

Arler, F. (2015). *Bæredygtighed og bæredygtig udvikling*. I Arler, F., Mosgaard, M.A. & Riisgaard, H. (red.), *Bæredygtighed* (s. 17-45). Århus Universitetsforlag.

Bahadur, A. (2020). Resilience**.** I Krogh, M. (red.), *Connectedness; An Incomplete Encyclopedia of the Anthropocene.* København; Strandberg Publishing.

Cemark (u.å.). *Center for Maritim Arkitektur*. Lokaliseret d. 7. juni kl 09.23 på: https://cemark.dk/

CykelTutten (u.å.). *CykelTutten – et cykelkulturhus; Integration, genbrug og fællesskab*. Lokaliseret d. 7. juni kl 09.22 på: https://www.cykeltutten.dk/

Dagbladet Information (2020). *Klimapodcasten: Den Grønne Løsning; Borgerting kan hjælpe med at skabe en grøn økonomi efter corona*. 8. juni 2020. Lokaliseret d. 3. juni kl 09.25 på: https://podcasts.apple.com/dk/podcast/et-borgerting-kan-hj%C3%A6lpe-med-at-skabe-en-gr%C3%B8n-%C3%B8konomi/id1496140664?i=1000477210059&l=da

densocialevejviser.dk (2022). Lokaliseret d. 27. maj kl 11.59 på: https://densocialevejviser.dk/

Dunker, A. (2020). Genopdagelsen af Jorden – en samtale med Bruno Latour. I *Genopdagelsen af Jorden* (s. 23-42). København: Forlaget Virkelig

Farrell, C., Green, A. & Knights, S. (red.) (2019). *This is Not a Drill; An Extinction Rebellion Handbook.* United Kingdom: Penguin Books.

Foster, S. (2011) Collective Action and the Urban Commons. *Notre Dame Law Review (87)*, s. 57. Fordham Law Legal Studies Research Paper No. 1791767, Tilgået d. 7. April 2022 på: https://ssrn.com/abstract=1791767

Fremtidens Havn (u.å. a) Frederiksø – kultur og erhverv. Lokaliseret d. 16. maj kl 11.11 på: https://www.fremtidenshavn.dk/delprojekter/frederiks%C3%B8-%E2%80%93-kultur-og-erhverv

Fremtidens Havn (u.å. b) Kontakt Fremtidens Havn. Lokaliseret d. 11.maj kl 08.57 på: https://www.fremtidenshavn.dk/kontakt-fremtidens-havn

Hebsgaard, T., Nyvold, M., Beck, R.T. (2020). *Hvis vi vil – den absolut realistiske guide til at bremse klimakrisen, før det er for sent.* Zetland, København: Gads Forlag

Hermansen, S. & Nørretranders, T. (2011). *Fælledskab.* Samsø: Samsø Energiakademi.

Jensen, I. (2018). *Grundbog i kulturforståelse*. (3. udgave). Samfundslitteratur

Klein, N. (2017). *Nej er ikke nok; Modstand mod Trump og højrepopulismens chokpolitik.* København; Forlaget Klim

Knudsen Syd (2017). *Kortlægning af kultur- og fritidsområdet i Lolland Kommune 2017*. Lokaliseret d. 25. maj kl 14.54 på: https://knudsensyd.dk/kortlaegning-af-kultur-og-fritidsomraadet-i-lolland-kommune-2017/

Kontakt Mellem Mennesker (u.å.). *Frivilligcenter og Selvhjælp Svendborg.* Lokaliseret d. 8. juni kl 12.09 på: http://kontaktmellemmennesker.dk/

Kristensen, J.W. & Dall, E.J. (2017). *Hybride organiseringer og landdistriksudvikling; et casestudie af andelstanken.* Speciale i plan by og proces, Institut for Mennesker og Teknologi; Roskilde Universitet

Kulturelt Samråd, u.å. *Kulturkalenderen*. Lokaliseret d. 25. april 2022 kl 14.52 på: https://www.svendborgkultur.dk/

Kvale, S. (1997). *Interview; En introduktion til det kvalitative forskningsinterview.* København: Hans Reitzels Forlag

Latour, B. (2018). *Ned på Jorden; hvordan orienterer vi os politisk.* København: Informations Forlag

Latour, B. & Schultz, N. (2020). Moving Earth. I M. Krogh (red.), *Connectedness; An Incomplete Encyclopedia of the Anthropocene* (s. 254-261). København: Strandberg Publishing

Maritimt Kulturværksted (u.å.) Lokaliseret d. 7. juni kl 09.24 på: https://www.facebook.com/groups/760005960854226/

Nielsen, J.S. (2019). *Som gjaldt det livet – til den nye klimabevægelse*. København; Informations Forlag

Orry, P. (2022, 15. februar) *Det kan også blive for latterligt*. Fyns Amts Avis. Leder, s. 2.

Richardson, K. (2019). *Hvordan skaber vi bæredygtig udvikling for alle?* Moderne Ideer; Informations forlag

Rockström, J., W. Steffen, K. Noone, Å. Persson, F. S. Chapin, III, E. Lambin, T. M. Lenton, M. Scheffer, C. Folke, H. Schellnhuber, B. Nykvist, C. A. De Wit, T. Hughes, S. van der Leeuw, H. Rodhe, S. Sörlin, P. K. Snyder, R. Costanza, U. Svedin, M. Falkenmark, L.

Karlberg, R. W. Corell, V. J. Fabry, J. Hansen, B. Walker, D. Liverman, K. Richardson, P. Crutzen, and J. Foley. 2009. Planetary boundaries: exploring the safe operating space for humanity. *Ecology and Society* 14(2): 32. [online] URL: http://www.ecologyandsociety.org/vol14/iss2/art32/

Sand-Jensen, K., Baumane, K., Båstrup-Spohr, L. & Bruun, H.H. (2021). *Hvilken natur kan vi få på våde lavbundsjorde?* Aktuel naturvidenskab. Lokaliseret d. 1. juni kl 15.19 på: https://aktuelnaturvidenskab.dk/find-artikel/nyeste-numre/6-2021/hvilken-natur-kan-vi-faa-paa-vaade-lavbundsjorde

Schelde, N. (2022). *Det flydende køn er den unge generations mest radikale forandring – Milo Kinnock er en del af den.* Lokaliseret d. 1. juni kl 13.23 på: https://www.zetland.dk/historie/s8yv2jAJ-mOMVyL3M-a973d

Svendborg Historie (u.å.) *Svendborg Værft*. Lokaliseret d. 16. maj kl 11.06 på: https://svendborghistorie.dk/sofart/vaerfter/501-svendborg-vaerft-as

Svendborg Kommune (u.å. a). Foreninger i Svendborg Kommune. Lokaliseret d. 28. april 2022 kl 11.23 på: https://fritidsportalen.svendborg.dk/side.asp?wkid=10030&side=1&navid=3

Svendborg Kommune (u.å. b). Fællesskab & frivillighed. *Frivilligpolitik – Social og Sundhed.* Lokaliseret d. 10. maj kl 11.01 på: https://www.svendborg.dk/sites/default/files/frivilligpolitik_0.pdf

Svendborg Kommune (2013). Kulturløfte i Svendborg Kommune. *Fantastiske fornemmelser*. Lokaliseret d. 10. maj kl 11.08 på: https://www.svendborg.dk/sites/default/files/kulturloefte_kulturstrategi_2006-2016.pdf

Svendborg Kommune (2020). Kulturløfte 2.0. *Fantastiske fornemmelser – Præsentation af de 6 nye kulturspor*. Lokaliseret d. 10. maj kl 11.10 på:

https://www.svendborg.dk/sites/default/files/6_kulturspor_praesentation_til_print_0.pdf

Svendborg Kommune (2021) *Hvorfor vælger så mange at flytte til Svendborg Kommune? - Tilflytterundersøgelse af motivation for at flytte til Svendborg Kommune*. Udfærdiget af Erhvervskontoret i samarbejde med Staben, Plan og udvikling, samt Fællessekretariatet i Svendborg Kommune.

Tanvig, H. W., Andersen , I. N., & Bech , U. (2016). *Organisering af lokalsamfunds udviklingsarbejde: Lokal strategisk kapacitet i landdistrikter*. Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Københavns Universitet. IGN Rapport

Thorbjørnsen, M.S. (2022). *Beliggenhed og billige huspriser – 518 københavnere flyttede i 2021 til Svendborg*. Fyns Amts Avis. Lokaliseret d. 16. maj kl 12.22 på: https://faa.dk/artikel/beliggenhed-og-billige-huspriser-518-k%C3%B8benhavnere-flyttede-i-2021-til-svendborg-2022-3-16

Toldkammeret (2022). *Fællesspisning.* Lokaliseret d. 1. juni kl 14.13 på https://kuto.dk/toldkammeret/

UNFCCC (2022). *Antonio Guterres: Climate change is biggest threat to global economy.* Lokaliseret d. 26. Maj kl 10.27 på: https://unfccc.int/news/antonio-guterres-climate-change-is-biggest-threat-to-global-economy

Walljasper, J. (2011). Elinor Ostrom's 8 principles for managing a commons. *On the Commons.* Lokaliseret d. 7. April kl 10.44 på: http://www.onthecommons.org/magazine/elinor-ostroms-8-principles-managing-commmons

Bilag

Bilag 1: Spørgeskema

Spørgeskema til kulturelle fællesskaber, foreninger og institutioner i Svendborg

Tak fordi du / I vil vil byde ind i denne undersøgelse. Jeg er i gang med en afsluttende opgave som Natur- og Kulturformidler. Min opgave kommer til at handle om forholdet mellem kommune og kulturelle fællesskaber, institutioner og foreninger. Denne undersøgelse har fokus på, hvilke behov de forskellige typer af organiseringer har fra kommunen.

Hvem henvender spørgeskemaet sig til? Jeg har forsøgt at definere målgruppen for undersøgelsen således: "organiseringer, der genererer kulturelt indhold i Svendborg Kommune: sociale rum, der skaber værdi for ikke-medlemmer, rum for kulturoplevelser og rum for kreative udtryk". Så hvis du / I kan se jer selv i den definition, så håber jeg, at du / I vil udfylde skemaet.

Første del vil komme til at handle om jeres forening/fællesskab/institution. Og derefter vil der følge en del, som handler mere om, hvordan jeres samarbejde med kommunen kunne se ud i fremtiden.

Spørgeundersøgelser som dette er ikke egnet til at danne en dybere forståelse af et fænomen eller problemstilling. Derimod bruges formatet her for at skabe overblik, som jeg kan arbejdere videre med. Undersøgelsen stopper altså ikke ved dette spørgeskema. Der vil derfor højst sandsynligt være svarmuligheder, hvor du / I ikke vil føle jer 100% repræsenteret, men jeg håber, at du / I vil give det et skud alligevel.

Så med dette forbehold i baghovedet, kan vi gå i gang...

Svar senest mandag d. 2/5 kl 12.
På forhånd tak.

Hvilken type fællesskab / forening / institution er I?

- [ ] Musik - vi skaber hovedsageligt oplevelser og faciliteter forbundet med musik, koncerter og musikalske udtryk
- [ ] Kunst - vi skaber hovedsageligt oplevelser og faciliteter forbundet med kunst og kunstneriske udtryk
- [ ] Socialt fællesskab - vi mødes om en fælles interesse / aktivitet / identitetsmarkør og skaber et fællesskab rundt om den interesse
- [ ] Bevægelse - vi skaber hovedsageligt oplevelser og faciliteter forbundet med bvevægelse, træning, motion og / eller fysiske udtryk
- [ ] Formidling - vi skaber hovedsageligt rammer og oplevelser for formidling
- [ ] Håndværk - vi mødes hovedsageligt omkring udøvelsen af et eller flere typer af håndværk
- [ ] Natur - vi mødes hovedsageligt om naturoplevelser, udeliv og kontakt med natur
- [ ] Andet: _____

Hvor mange år har jeres fællesskab / institution / forening eksisteret?

Vælg

Hvor har jeres fællesskab / institution / forening til huse?

- ( ) Svendborg by
- ( ) Frederiksø
- ( ) Udenfor Svendborg by

Hvor mange medlemmer har I ca?

- ◯ Vi har ikke medlemmer
- ◯ Vi indsamler ikke info på frivllige, så vi ved ikke, hvor mange, vi har
- ◯ 0-20
- ◯ 20-50
- ◯ 50-80
- ◯ 80-100
- ◯ 100-150
- ◯ 150-200
- ◯ 200-350
- ◯ +350 medlemmer

Får I fast tilskud fra kommunen?

- ◯ Ja - i form af økonomiske midler
- ◯ Ja - i form at tilskud til lokale / husleje
- ◯ Ja - Svendborg Kommune giver os gratis husleje/lokale
- ◯ Nej

Har I betalt(e) medarbejder(e) til administration/drift?

- ◯ Ja
- ◯ Nej

Hvis i skulle placere jeres institution / fællesskab / forening på en udviklingstrappe med 5 trin, hvor ville i så placere jer selv? (1 = nyopstartet og organisationen er afhængig af få personer, 3 = vores aktiviteter er permanente og organisationen føles robust, 5 = professionelt projekt)

1	2	3	4	5
◯	◯	◯	◯	◯

DEL II: Drift og samarbejdet med Svendborg Kommune

Denne del vil handle om jeres oplevelse af at drive jeres forening samt samarbejdet med Svendborg Kommune.

Hvordan vil du / I vurdere den understøttelse i har fået fra kommunen de seneste 3 år?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Vi har ingen kontakt haft eller hjælp fået	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	◯	Vi kunne ikke drømme om bedre hjælp / understøttelse

Hvad har været det sværeste for jeres forening / institution / fællesskab de seneste par år? (sæt gerne flere krydser)

- [ ] Corona og alt hvad der hører dertil af medlemsfrafald, tabt indtjening, ikke-eksisterende aktiviteter osv.
- [ ] Generelt har vi svært ved at skaffe / fastholde medlemmer / frivillige (herunder frivillige til at afvikle og drive aktiviteter)
- [ ] Vores administration (hjemmeside, økonomi, daglig drift osv) dræner vores projekt for energi
- [ ] Kommunikation (PR, kontakt til presse, SoMe, visuelt materiale osv.)
- [ ] At skaffe midler (fonde eller puljer) til at udvikle vores projekt
- [ ] Vi mangler faciliteter (lokaler, mødested osv)
- [ ] Vores faciliteter er for små eller ikke opdaterede til vores projekt
- [ ] Vi kæmper med bureaukrati i kommunen ift tilladelser e.l.
- [ ] Andet:

Hvis Svendborg Kommune tilbød jer nogle af disse tilbud, hvilke ville I eventuelt takke ja til? Tilføj selv gerne tilbud, du savner nederst. (Sæt gerne flere krydser)

- [ ] En standard-hjemmeside, som I kunne administrere tekst of billeder på. Eks: www.foreningsnavn.svendborg.dk
- [ ] Adgang til et program til medlemsdatabase
- [ ] Adgang til et simpelt revisionsprogram til bilag, faktura osv.
- [ ] Kursus i foreningsopstart (økonomi, muligheder i Svendborg, foreningstyper, intro til organisering, praktiske værktøjer)
- [ ] Kursus i foreningsudvikling (Hvordan vokser vi? Intro til SoMe, kontakt til presse, ledelse af frivillige, årshjul. Hvordan sætter vi langsigtede mål og forfølger dem?)
- [ ] Kursus i fondssøgning
- [ ] Kursus i GDPR-regler (hvordan man behandler personfølsomme oplysninger)
- [ ] Digital intropakke til kommunen generelt (organisering i kommunen, kontaktpersoner, kommunens puljer mm.)
- [ ] Netværksdag(e) for alle kulturelle fællesskaber i Svendborg Kommune.
- [ ] Et nyhedsbrev, der løbende opdaterer om aktuelle tilbud, politiske beslutninger på kultur- / frivillighedsområdet mm.
- [ ] Andet: _____

Hvis I allerede har modtaget nogen af ovenstående eller andre tilbud fra kommunen, så skriv gerne her hvilke der har hjulpet jer.

Dit svar

Tusind tak for hjælpen

Jeg håber med denne undersøgelse at kunne skabe noget overordnet viden om, hvilke typer af foreninger / institutioner / fællesskaber der har brug for hvilken type understøttelse. I mit videre arbejde kunne jeg godt tænke mig at lave et fokusgruppeinterview med nogle af jer, for netop at få en dybere forståelse for jeres oplevelser. Så hvis du / I har lyst til at blive kontaktet i forbindelse med et sådant interview, er det muligt at skrive en mail eller telefonnummer herunder. Eftersom besvarelsen har været anonym indtil nu, vil udvælgelsen ikke ske ud fra hvilken navn du eller din institution / forening / fællesskab har, men på baggrund af besvarelserne. Således at jeg får forskellige typer af foreninger / institutioner / fællesskaber repræsenteret.

Jeg håber, at skrive en kort artikel / læserbrev til Fyns Amts Avis om mine fund, når jeg er færdig (maj / juni). Derudover er planen også en længere refleksion i det nye lokalblad BLADET i sommerudgivelsen.

Ellers vil jeg sige tusind tak for hjælpen. Det er muligt at kontakte mig på peter.jorgensen@pm.me eller tlf: 40460141, hvis der er spørgsmål til projektet, noget jeg skal vide eller andet, du brænder inde med.

Alt det bedste;
Peter Jørgensen

Evt. kontaktoplysning til interview:

Dit svar

Bilag 2: Interviewguide fra gruppeinterview

Intro til interview

- Hvorfor dette interview? (udvælgelse af informanter)
- Fokus i dag: jeres forskelligartede oplevelser → VÆR UENIGE!
- Altid mulighed for at trække citater tilbage. Interviewet optages
- Spørgsmål?

Præsentation af informanter + organization

- Udfordringer, ønsker, drømmer

Overordnet oplevelse af samarbejde med kommunen

- Følelse (værdsat, medvind, modvind, modstand, ligegyldighed?)
- Hvad tror I, at kommunen / embedsværk tænker?
- Er i enige eller uenige hver især?

Hvordan kan kulturelle aktører skabe udvikling i Svendborg Kommune?

- Fællesskab, oplevelser, refleksion, skabe fortællinger, udfordre magten, bosætning?
- Hvordan ønsker I at blive involveret i kommunens udvikling?

Det fremtidige samarbejde med Svendborg Kommune?

- Kan embedsværket hjælpe jer hver især? Hvordan?
- Hvordan er forholdet mellem jeres kerneaktiviteter og så kommunens udvikling?

Bilag 3: Resultater fra spørgeundersøgelse

Hvilken type fællesskab / forening / institution er I?

Kopiér

20 svar

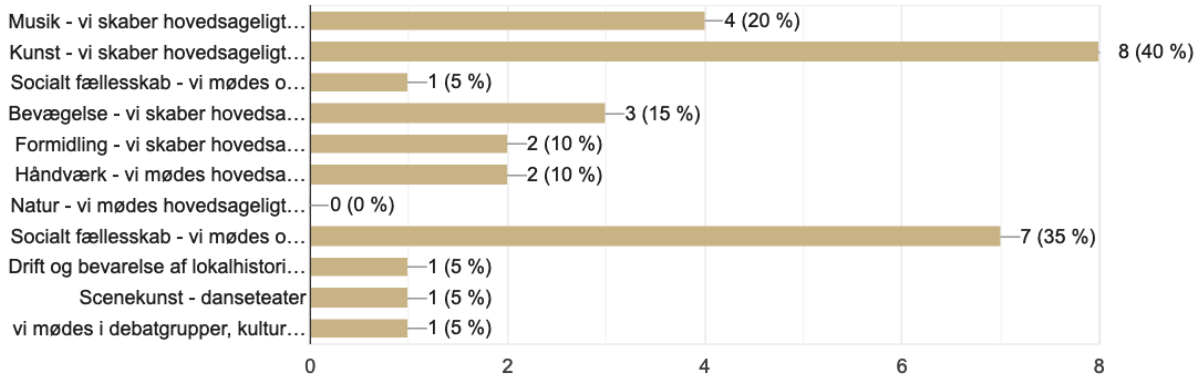

Hvor mange år har jeres fællesskab / institution / forening eksisteret?

20 svar

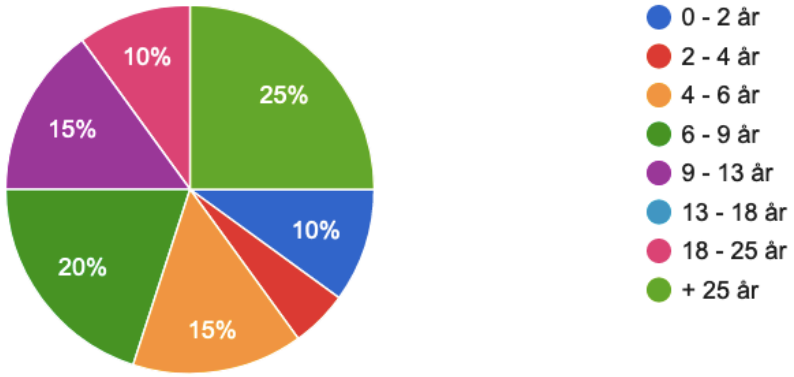

Får I fast tilskud fra kommunen?

Kopiér

20 svar

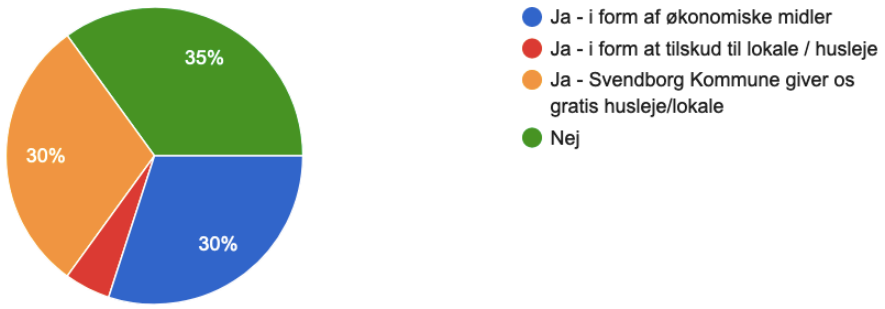

Har I betalt(e) medarbejder(e) til administration/drift?

Kopiér

20 svar

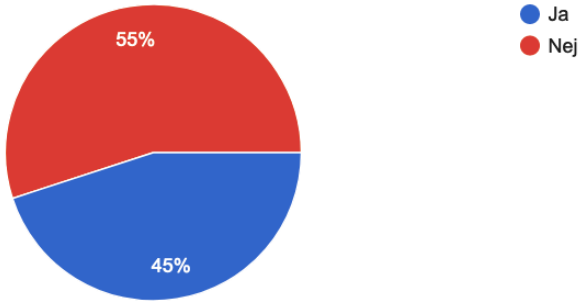

Hvis i skulle placere jeres institution / fællesskab / forening på en udviklingstrappe med 5 trin, hvor ville i så placere jer selv? (1 = nyopstartet og organisationen er afhængig af få personer, 3 = vores aktiviteter er permanente og organisationen føles robust, 5 = professionelt projekt)

Kopiér

20 svar

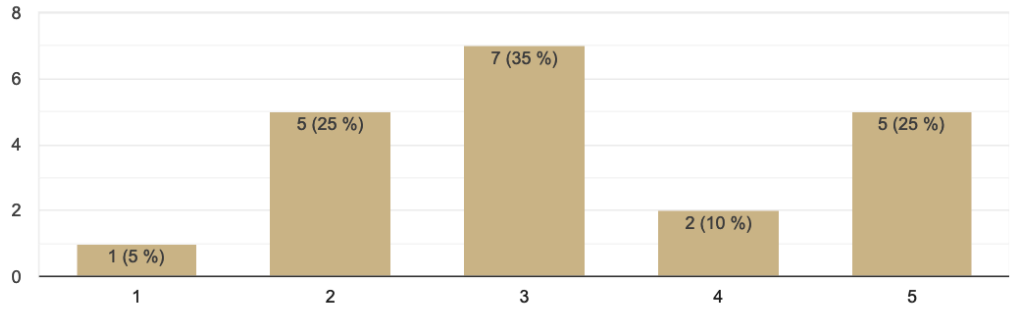

DEL II: Drift og samarbejdet med Svendborg Kommune

Hvordan vil du / I vurdere den understøttelse i har fået fra kommunen de seneste 3 år?

Kopiér

20 svar

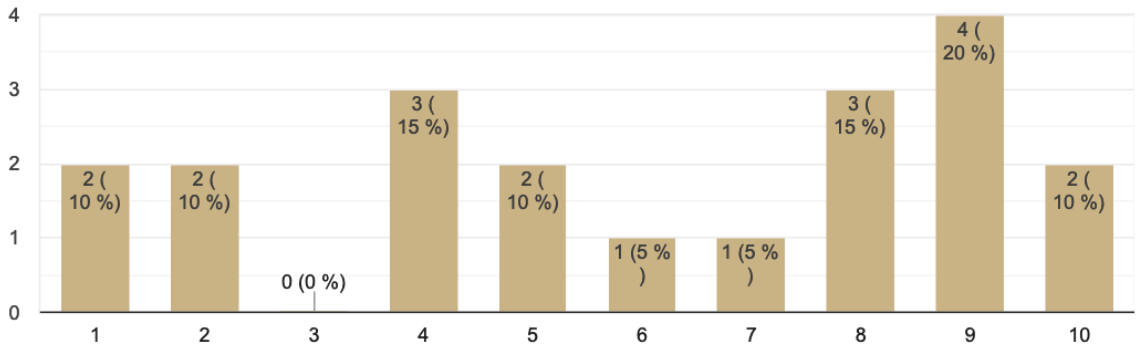

Hvad har været det sværeste for jeres forening / institution / fællesskab de seneste par år? (sæt gerne flere krydser)

Kopiér

19 svar

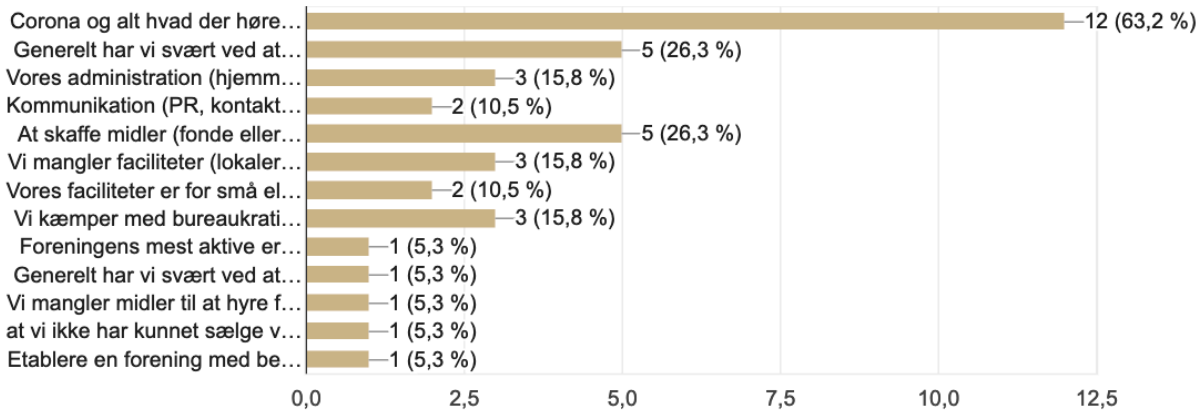

Hvis Svendborg Kommune tilbød jer nogle af disse tilbud, hvilke ville I eventuelt takke ja til? Tilføj selv gerne tilbud, du savner nederst. (Sæt gerne flere krydser)

Kopiér

18 svar

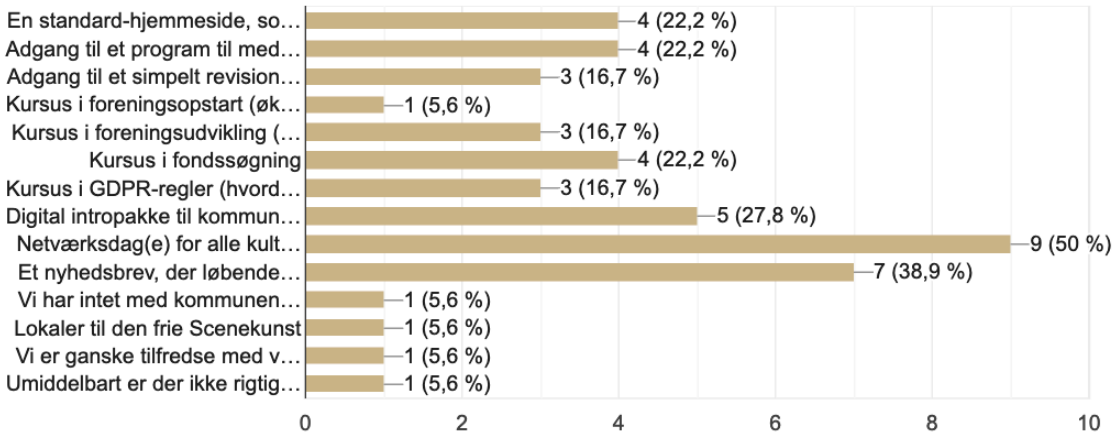

Hvis I allerede har modtaget nogen af ovenstående eller andre tilbud fra kommunen, så skriv gerne her hvilke der har hjulpet jer.

2 svar

vi har ingen tilbud modtaget fra kommunen i de 10 år vi har eksisteret som professionelt danseteater.

nej